

Дороти Сейърс

Непристойната мелодрама
за ябълката на раздора

– Страхувам се, че вие, лорд Питър, докарахте лошото време – каза мисис Фробишър-Пим със закачливо неодобрение. – Ако продължава така, за погребението ще се случи лош ден.

Лорд Питър Уимзи погледна през прозореца на дневната към мократа зелена морава и храстите, където дъждът се изливаше безмилостно върху лавровите листа, твърди и лъскави като мушамы.

– Някои хора много се излагат с това обикаляне по погребенията – съгласи се той.

– Да, наистина, никак не ги е срам старите хора. В селце като нашето това е почти единственото им развлечение през зимата. Имат после за какво да приказват седмици наред.

– Да не погребват някоя известна личност?

– Драги Уимзи, вие идвате от малкото си селце, наречено Лондон, и явно не сте в течение на нещата – каза домакинят. – В Литъл Додъринг не е имало досега такова погребение. Това е цяло събитие.

– Наистина ли? – Да, драги. Може би помните стария Бърдок?

– Бърдок? Чакайте да помисля. Не е ли местен земевладелец или нещо подобно?

– Беше – поправи го мистър Фробишър-Пим. – Той почина – умрял преди три седмици в Ню Йорк и сега го изпращат тук, за да бъде погребан. Бърдокови са живели в голямата къща вече няколко века и всичките са погребани в черковния двор, с изключение естествено на този, който беше убит във войната. Секретарят на Бърдок телеграфира за смъртта и събщи, че тялото ще бъде изпратено веднага щом балсаматорите приключат работата си. Мисля, че параходът пристига в Саутхамптън днес сутринта. Във всеки случай тялото ще бъде докарано от града с влака от 6.30 часа.

– Ще отидеш ли на гарата, Том?

– О, не, драга. Смятам, че няма нужда. Естествено цялото село ще се стече там. Хората на Джолиф ще се оправят чудесно; за целта те наеха допълнително два коня от младия Мортимър. Надявам се, че няма да се разбеснеят и да обърнат катафалката. Конете на Мортимър са, общо взето, малко буйни.

– Но, Том, ние трябва да окажем известно уважение към семейството на Бърдок.

– Ще идем утре на погребението и това е достатъчно. Трябва да присъствуваме, за да зачетем семейството макар че що се отнася до стареца, почит е последното, което някой би помислил да му отдава.

– О, Том, та той е мъртъв!

– Време му беше. Не, Агата, няма смисъл да се преструваме – старият Бърдок беше злобен, проклет и долен негодник, от когото светът за щастие се отърва. След последния скандал, който забърка, той не можеше да остане повече тук. Трябваше да напусне страната и да замине за Щатите и даже щеше да влезе в затвора ако нямаше пари да си оправи сметките с хората. Затова толкова ме е яд на Хенкок. Нямам нищо против това да нарича себе си свещенослужител – макар че добрият стар Уийкс се задоволяваше със званието викарий, а при това бе каноник. И нямам нищо против одеждите му. Ако ще да се увива и с английското знаме, това мен не ме засяга. Но да се стига дотам, да положат стария Бърдок на дървени подпорки наред южния кораб на църквата, да сложат около него свещи, а Хъбард от „Червената крава“ и момчето на Дъгинс да се молят край него половината нощ – това вече е прекалено. На хората, знаете, това не се нрави – поне на старото поколение. Бих казал, че на младите сигурно не им пречи – те си търсят развлечения, но обижда много от фермерите. Онази вечер Симпсън, църковният настоятел, дойде доста разтревожен да говори с мен. По-разумен човек от Симпсън – здраве му кажи. Обещах му да поприказвам с Хенкок. И наистина днес сутринта разговарях с него, но все едно че обясняваш нещо на западната врата на черквата.

– Мистър Хенкок е от тези млади хора, които си въобразяват, че знаят всичко – каза жена му. – Всеки благоразумен човек би се вслушал в думите ти, Том. Ти си мирови съдия, живял си тук цял живот и близо до ума е, че знаеш за хората от енорията много повече от Хенкок.

– Той застана на абсурдното становище – каза мистър Фробишър-Пим, – че колкото по-грешен бил старецът, толкова повече трябвало да се молим за него. Казах му: „Струва ми се, че само с молитви, колкото и да се молим и аз, и вие, няма да измъкнем Бърдок оттам, където е сега.“ Ха-ха. Той отвърна: „Съгласен съм с вас, мистър Фробишър-Пим, ето защо съм уредил осем души да бдят над него и да се молят цяла нощ за душата му.“ Признавам, че тук ме хвана натясно.

– Осем души! – възкликна мисис Фробишър-Пим.

– Не всички едновременно, доколкото разбрах – на смени, двама по двама. „Обаче имайте предвид – казах му аз, – че давате на сектантите за какво да се хванат.“ Това, разбира се, не можеше да го отрече.

Уимзи си взе от портокаловия конфитюр. Сектантите, изглежда, винаги търсеха за какво да се хванат – дръжка на чайник, помпа или ръчка, никога не ставаше съвсем ясно, нито пък се знаеше какво ще стане, след като се хванат за търсеното. Както и да е, лорд Питър, възпитан в

идеите на господстващата църква, бе запознат с тези странности на сектантите и само каза:

– Неприятно е да се стига до крайности в малка енория като тази. Объркват се представите на простите хорица в селото – на ковача, чиято дъщеря пее в църковния хор, на стария пристав и на всички останали. Семейство Бърдок не казва ли нещо? Той нали имаше синове?

– Само двама. Олдин е този, който загина във войната, а Мартин е някъде в чужбина. След разправията с баща си той избяга и доколкото знам, оттогава не се е връщал в Англия.

– За какво са се скарали?

– О, беше срамна история! Мартин вкарал в беля някакво момиче – киноартистка, машинописка или подобно – и настоявал да се ожени за нея.

– О!

– Да, ужасно от негова страна – каза домакинята, подхващайки разказа си, – и още повече след като беше всъщност сгоден за дъщерята на Деллапримови, тази с очилата. Стана страшен скандал. Пристигнаха някакви ужасни грубияни и нахълтаха в къщата, като настояваха да се срещнат със стария Бърдок. Той обаче им излезе настреща – не беше от хората, които можеш да сплашиш. Каза им, че момичето само си е виновно и че могат, ако искат, да дадат Мартин под съд – той нямал намерение да се остави да го изнудват заради сина му. Икономът естествено подслушвал зад вратата и след това разнесе всичко из цялото село. После Мартин Бърдок си дошъл и вдигнал на баща си такъв скандал, че се чувало на няколко километра. Той заявил, че нямало нищо вярно в това и че имал намерение да се ожени за момичето така или иначе. Не мога да си обясня как човек може да се сроди с такива изнудвачи.

– Мила моя – рече кротко мистър Фробишър-Пим, – не бих казал, че си особено справедлива към Мартин и родителите на жена му. От това, което той ми е разправял, знам, че са разбрани хора, но просто не са от неговата класа; тогава били дошли без каквото и да е лошо чувство, за да разберат какви са „намеренията“ на Мартин. Ти би сторила същото, ако ставаше въпрос за собствената ти дъщеря. Старият Бърдок естествено реши, че целта им е била да го изнудят. Той беше от онези, които мислят, че всичко на тоя свят може да се купи и смяташе, че синът му има пълното право да прелъсти девойка, която работи и сама си изкарва хляба. Не казвам, че Мартин няма в какво да бъде упрекнат...

– Крушата не пада по-далеч от дървото – отвърна домакинята. – В крайна сметка той се ожени за момичето, а защо ще го прави, ако не се е

налагало.

– Е, да, но те, както знаеш, нямат деца – каза мистър Фробишър-Пим.

– Както и да е. Аз не се съмнявам, че момичето се е било наговорило с родителите си. Известно ти е, че оттогава семейство Мартин Бърдок живеят в Париж, нали?

– Така е – съгласи се съпругът. – Общо взето, беше неприятна история. Сега пак трудно откриха адреса на Мартин, но по всяка вероятност той ще пристигне скоро. Говорят, че се е заловил с някаква филмова постановка и че май няма да може да се освободи за погребението.

– Ако изпитва искрени чувства, не би допуснал да го спре някаква си филмова постановка.

– Мила моя, съществуват такива неща, като договори и тежки санкции за нарушаването им. А не вярвам Мартин да може да си позволи да загуби голяма сума. Не ми се вярва баща му да му е оставил нещо.

– Значи Мартин е по-малкият син? – попита любезно Уимзи, проявявайки повече интерес, отколкото всъщност изпитваше към доста баналния сюжет на тази селска мелодрама.

– Не, той е най-големият. Къщата, разбира се, се наследява по право, имението също. Но от земята пари не могат да се изкарат. Стариият Бърдок натрупа състоянието си от акции в каучуковата индустрия когато им се покачиха цените, и парите ще отидат в джоба на този, на когото ги е завещал – на кого, не се знае, тъй като все още не са намерили завещание. Навярно е оставил всичко на Хавиланд.

– По-малкият син?

– Да. Занимава се с търговия в Лондон – бил директор на фирма, нещо, струва ми се, свързано с копринени чорапи. Рядко го виждаме насам. Той пристигна веднага щом научил за смъртта на баща си. Отседнал е у Хенкок. Голямата къща стои заключена вече четири години от както стариият Бърдок замина за Щатите. Хавиланд навярно е решил, че не си струва да я отключва, преди да е разбрал какви намерения има Мартин.

– Безспорно по-малко главоболия – каза Уимзи.

– О, да, но имайте и това предвид – според мен Хавиланд трябва да се държи по-дружелюбно. Хората имаха право да очакват да ги приемат както подобава след погребението – все пак положението, което Бърдкови са заемали в този край, не е какво да е. Обикновено така се прави. Но тези делови хора не ценят традициите така, както ние тук. И след като Хавиланд се ползува от гостоприемството на Хенкок, на него

естествено му е неудобно да възрази срещу свещите, молитвите и всичко това.

– Сигурно е така – каза мисис Фробишър-Пим. – Но много по-уместно щеше да е Хавиланд да отседне у нас, а не у Хенкок, когото почти не познава.

– Мила моя, ти забравяш неприятното ми спречкване с Хавиланд Бърдок за това, че ловува в моя земя. След писмата, които си разменихме, когато той беше тук за последен път, едва ли бих могъл да му предложа гостоприемство. Баща му възприе съвсем правилно отношение, признавам го, но Хавиланд беше крайно неучтив с мен. Изрекоха се неща, които не мога да преглътна. Както и да е, стига сме ви отегчавали с нашите си приказки, лорд Питър. Ако сте свършили със закуската, какво ще кажете за една разходка наоколо? Жалко, че вали така силно и няма да разгледате градината в най-добрия ѝ вид – за това време на годината, разбира се, но имам няколко кокер шпаньоли, които сигурно ще искате да видите.

Лорд Питър изрази нетърпение да види кучетата и след няколко минути вече шляпаше по посипаната с пясък пътека, която водеше към кучкарника.

– Нищо не може да се сравни със здравословния живот на село – каза мистър Фробишър-Пим. – Винаги съм смятал, че Лондон е много тягостен през зимата. Няма какво да правиш. Хубаво е да отскочиш за ден-два, да отидеш на театър от време на време, но не разбирам как хората могат да живеят там седмица след седмица. Трябва да кажа на Планкет за тази арка – добави той. – Започнала е да се разваля.

Както говореше, той открил един провиснал клон бръшлян. Растението потрепери отмъстително и във врата на Уимзи се изляха дъждовни капки.

Кучката и нейните малки обитаваха удобно и просторно отделение в конюшните. Един сравнително млад човек в брич и гамаши излезе да посрещне посетителите и извади топчестите кученца, за да ги видят. Уимзи седна върху една обърната кофа и сериозно ги разгледа едно по едно. Кучката, след като проучи недоверчиво ботушите му с тихо ръмжене, реши, че той заслужава доверие и се заумилква в краката му.

– Я да видим! – каза Фробишър-Пим. – На колко дни станаха?

– На тринайсет, сър.

– Тя храни ли ги добре?

– Да, сър. Даваме ѝ малко малц. Изглежда, ѝ се отразява много добре, сър.

– А, да. Планкет имаше известни съмнения към този начин на хранене, но чух много да го хвалят. Планкет много-много не обича експериментите и аз, общо взето, съм съгласен с него. Впрочем къде е Планкет?

– Май не е много добре тази сутрин, сър.

– Това не е хубаво, Меридю. Пак ли ревматизмът?

– Не, сър. Така, както ми разправя мисис Меридю, от уплаха било.

– Уплаха?! Каква уплаха? Надявам се, че не се е случило нещо с Алф и Елси.

– Не, сър. Всъщност... аз така разбрах, видял бил нещо.

– Какво значи видял нещо?

– Ами ... Нещо като поличба, както казва той.

– Поличба?! Господи, Меридю, как може да си втъпява такива неща. Просто съм изненадан от Планкет; винаги съм го смятал за човек със здрав разум. Какво разправя, каква е била поличбата?

– Не знам, сър.

– Не може да не е казал какво си е помислил, че е видял.

На лицето на Меридю се изписа леко упорство.

– Не знам, сър, не знам.

– Тая няма да я бъде. Трябва да ида да видя Планкет. Той вкъщи ли си е?

– Да, сър.

– Веднага ще отидем там. Нямате нищо против, нали, Уимзи? Не мога да оставя Планкет да се поболее. Ако се е изплашил толкова много, най-добре да иде на лекар. Е, Меридю, гледай си работата и внимавай да ѝ е удобно и всичко да е наред. Сигурно прониква влага през тухлите. Мисля тук всичко да стане от бетон, но това естествено иска пари. Не мога да си представя – продължи той, докато водеше госта си покрай оранжерията към малката кокетна къщичка наред зеленчуковата градина – какво може да е разстроило Планкет. Надявам се, че не е нещо сериозно. Вярно е, че остарява, но не би трябвало да се занимава с такива суеверия – да вярва в поличби. Нямате представа какви странни идеи обземат тези хора. Сигурно е минал покрай „Морният пътник“ и по пътя за вкъщи е видял нечие пране.

– Не е било пране – поправи го машинално Уимзи. Той притежаваше дедуктивната способност да открива нелогичността във всяко предположение, дори и когато с раздражение признаваше, че се касае за нещо без значение. – Миналата нощ валя като из ведро и освен това днес е четвъртък. Дори и аз знам, че домакините перат в понеделник. Но във

вторник и сряда времето беше хубаво, така че дрехите ще са изсъхнали. Никакво пране.

– Е, добре, нещо друго тогава – някой прът или бялото магаре на старата мисис Гидънс. За съжаление Планкет от време на време си попива, но иначе е много добър кучкар и аз си затварям очите. В този край хората са суеверни, но веднъж доверят ли ти се, могат да ти разкажат странни неща. Ще се учудите колко сме далече от цивилизацията. Тук не, но в Абътс Болтън, на петнадесетина километра оттук, ако застреляш заек, с теб е свършено. Знаете – магьосници и други такива глупости.

– Не се учудвам. В някои краища на Германия все още се говори за вампири.

– Да, да, така е. Ето че стигнахме – каза мистър Фробишър-Пим, похлопа силно по вратата с бастуна си и натисна дръжката, без да чака покана.

– Тука ли сте, мисис Планкет? Може ли да влезем? А, добро утро. Надявам се, че не ви безпокоим, но Меридю ни каза, че Планкет не е добре. Това е лорд Питър Уимзи, мой стар приятел, тоест аз съм стар приятел за него. Ха-ха.

– Добро утро, сър. Добро утро, ваша светлост. Сигурна съм, че Планкет много ще се зарадва. Моля заповядайте. Планкет, мистър Пим е дошъл да те види.

Възрастният човек, който се бе свил край огъня, обърна към тях скръбно си лице и се изправи, като направи с ръка знак за поздрав.

– Е, Планкет, от какво се оплакваш? – запита Фробишър-Пим със сърдечния маниер на хората с добро положение, които навещават подчинените си, когато се разболеят. – Никак не е хубаво да се отпуснеш. Пак старата болест, а?

– Не, сър, не. Благодаря ви, сър. Иначе съм съвсем здрав. Но получих поличба и няма да ме бъде.

– Няма да те бъде?! Глупости, Планкет, не бива да говориш така. Сигурно стомахът ти е нещо недобре и това е. Разваля ти настроението, знам. И аз се чувствавам ужасно, когато получа жлъчна криза. Опитай малко рициново или вземи едно от онези, старите хапчета с живак и силно очистително. Няма нищо по-добро от това. Тогава няма да говориш за поличби и умирање.

– Някое лекарство но може да помогне на моята болка, сър. Няма новек да е видял онова, което видях аз, и да се е оправил. Но тъй и тъй сте тук с господина, чудя се няма ли да се съгласите да ми направите

една услуга.

– Разбира се, Планкет. Всичко, каквото поискаш. За какво става дума?

– Само да си направя завещанието, сър. Той старият свещеник вършеше тая работа. Ама тоя нов младок с неговите свещи и чудесии хич не ми вдъхва вяра. Мисля си, че няма да го направи както трябва, така, да е по закона, а не искам да има спорове като умра. Не ми остава много време, та ще ви бъда благодарен, ако вместо мен напишете с писалка и мастило, че искам малкото, което имам, да остане на Сара, а след нея на Алф и Елси по равно.

– Разбира се, Планкет, ще го направя, когато кажеш. Но е глупаво да говориш за завещания. Бога ми, няма да се учудя, ако ти не ни изпратиш всички.

– Не, сър. Винаги съм бил здрав като камък, вярно е. Но бог ме вика и трябва да вървя. На всеки ще му дойде времето, знам. Но е ужасно да видиш колата на смъртта, като дойде да прибере някого, и да знаеш, че мъртвите в нея не могат да намерят покой.

– Хайде, Планкет, не ми казвай, че вярваш на тази стара измишльотина за колата на смъртта. Мислех те за просветен човек. Какво ще каже Алф, ако те чуе да говориш такива глупости.

– Е, младите не знаят всичко, сър, а в книгите не пише за всичко по божия свят.

– Е, така е – каза мистър Фробишър-Пим, който не можа да се въздържа и започна да цитира Хамлет. – „Да, има по земята и небето неща, Хорацио, които нашта нещастна философия не е дори сънувала.“ Точно така. Но това не се отнася за днешно време – добави той. – В двадесетия век няма призрци. Ако помислиш спокойно, ще се убедиш, че си се заблудил. Сигурно има някакво съвсем просто обяснение. Боже мой! Спомням си как веднъж мисис Фробишър-Пим се събудила през нощта и ужасно се изплашила, защото помислила, че някой е влязъл в спалнята ни и се е обесил на вратата. Ама че глупост – аз съм си лежал жив и здрав до нея в леглото, хъркайки – това тя го казва, – ха-ха – и освен това, ако някой е искал да се беси, не би дошъл в нашата спалня, за да го стори. Както и да е, тя се вкопчи в ръката ми ужасена и какво, мислите, че видях, когато отидох да проверя какво я бе изплашило? Моите панталони, които бях закачил за тирантите, а чорапите бяха останали в крачолите. Ей, богу, колко приказки изслушах за това, че не съм си подредил нещата.

Мистър Фробишър-Пим се разсмя, а мисис Планкет каза чинно:

– Ето, виждаш ли?!

Мъжът ѝ поклати глава.

– Сигурно е така, сър, но миналата нощ видях с очите си колата на смъртта. Часовникът на черквата тъкмо удари полунощ, когато я видях да изниква покрай стената на стария манастир.

– А ти защо не си беше в леглото посреднощ, а?

– О, сър, отидох да навестя сестра си, че синът ѝ си беше дошъл в отпуск от кораба, на който служи.

– И предполагам, си пийна за негово здраве? Мистър Фробишър-Пим поучително размаха пръст.

– Не, сър, че изпих една-две чаши пиво, изпих, но не ме хвана. И жена ми ще ви каже, че се прибрах съвсем трезвен.

– Така е сър. Снощи Планкет не е пил много, мога да се закълна.

– Е, Планкет, и какво видя?

– Това, дето ви казах – колата на смъртта, сър. Идваше отгоре по пътя като бяла сянка и нямаше никакъв шум, също като привидение – да, това си беше.

– Била е някаква каруца на път за Лимптри или Хериотинг.

– Не, сър, не беше каруца. Преброих конете – четири бели коня минаха, без да се чуе какъвто и да е шум от копита или юзди. И това не беше ...

– Четири коня! Хайде, Планкет, сигурно си виждал двойно. Никой наоколо не впряга четири коня, освен ако е бил мистър Мортимър от Абътс Болтън, но той пък не би изкарал своите посред нощ.

– Четири бяха, сър. Ясно ги видях. И не беше мистър Мортимър, защото той кара карета, а това беше нещо тежко, голямо, без фенер, но светеше от само себе си като луната.

– О, глупости, човече. Снощи нямаше никаква луна. Беше тъмно като в рог.

– Да, сър, и все пак светеше кате луна.

– И без фенер, а? Интересно какво ще каже за това полицията.

Планкет заяви презрително:

– Никоя полиция не може да спре тази кола и никой земен човек не може да остане жив, ако я види. Знаете ли, сър, това не беше най-лошото. Конете ...

– Бавно ли се движеше?

– Не, сър, конете препусаха в галоп, само дето копитата им не докосваха земята. Не се чуваше никакъв шум, само виждах ясно черния път и белите копита на една педя над него. А конете нямаха глави.

– Нямаха глави?

– Да, сър.

Мистър Фробишър-Пим се засмя.

– Хайде, хайде, Планкет, не си мисли, че ще повярваме на това. Дори и призрак как може да кара коне без глави! Ами юздите, а?

– Вие можете да си се смеете, сър, но аз знам, че за бог всичко е възможно. Бяха четири бели коня. Видях ги ясно, но под хамутите нямаха ни глави, ни шици. Юздите блестяха като сребро, стигаха до хамута, до клещите и не продължаваха по-нататък. Ако ще да пукна, това видях, сър.

– Този удивителен екипаж имаше ли кочияш?

– Да, сър, имаше.

– Също без глава, предполагам?

– Да, сър, също без глава. Най-малкото не видях нищо над палтото му – беше с една от онези старовремешните пелерини върху раменете.

– Е, Планкет, трябва да призная, разказваш с много подробности. На какво разстояние беше това ... ъ-ъ... привидение, когато го забеляза?

– Минавах край Паметника на падналите във войната, сър, когато го видях да изниква по пътя. Трябва да беше на повече от двадесет-тридесет метра. Мина покрай мене в галоп и зави наляво, покрай оградата на църковния двор.

– Да, звучи безспорно странно, но нощта бе тъмна и от това разстояние очите ти може да са те излъгали. Чуй един съвет от мен – недей да мислиш повече за това.

– О, сър, лесно е да се каже, но всеки знае, че който види колата на смъртта, когато дойде за някого от Бърдокови – съдено му е да умре за по-малко от седмица. Не може да се направи нищо, сър, това е така. И ако имате добрината да ми услужите за завещанието, ще умра по-спокоен, като знам, че Сара и децата ще имат настрани малко пари.

Мистър Фробишър-Пим стори каквото се искаше от него, макар и доста неохотно, като не спря да хока и поучава Планкет през цялото време, докато пишеше. Уимзи постави подписа си на свидетел и внесе своя малък дял в утешаването на Планкет.

– На ваше място не бих се притеснявал толкова – каза той. – Ако е била колата на смъртта, бъдете сигурен, че просто е дошла да вземе душата на стария Бърдок. Няма да отиде до Ню Йорк, заради него, не е така? Просто подготовка за утрешното погребение.

– Сигурно е така – съгласи се Планкет. – Видяха са я много често, когато е идвала да отнесе някой от Бърдокови. Но видиш ли я. – тежко

ти.

Все пак мисълта за погребението като че ли го поободри малко. Гостите отново му казаха да не мисли повече за това и се сбогуваха.

– Не е ли чудно – каза мистър Фробишър-Пим – докъде могат да стигнат тези хора, като започнат да си фантазират. А колко са упорити! Можеш да спориш с тях, ако си нямаш друга работа.

– Да. Слушайте, хайде да отидем до черквата и да поогледаме мястото. Искам да разбера какво наистина е могъл да види Планкет оттам, където е бил.

Както и много други селски църкви, енорийската църква в Литъл Додъринг е малко отдалечена от къщите. Главният път от Хериотинг, Абътс Болтън и Фримптън минава покрай западната порта на черковния двор – доста обширно гробище, претъпкано със стари каменни плочи. Покрай южната страна минава тесен и мрачен път с тежко надвиснали брястове, който отделя църквата от още по-старите развалини на манастира. По главния път, малко зад мястото, където се пресича с пътя от манастира, се намира Паметникът на падналите във войната и оттук шосето продължава направо към Литъл Додъринг. Покрай останалите две страни на черковния двор се извива друг път, наричан в селото просто Кривата пътека. На около сто метра северно от църквата той се отделя от главното шосе за Хериотинг, съединява се с горния край на манастирския път и оттам се извива към Шутъринг, Ъндъруд, Хамзи, Трипси и Уик.

– Каквото и да е видял Планкет – каза мистър Фрошибър-Пим, – то трябва да е дошло от Шутъринг. Кривата пътека минава само покрай няколко ниви и една-две малки къщи и близко до ума е, че който идва от Фримптън, ще тръгне по главното шосе и на отиване, и на връщане. След този проливен дъжд междуселският път е в много лошо състояние. Опасявам се, мой скъпи Уимзи, че дори и вашите детективски способности няма да ви помогнат да откриете следи от колелета върху тази модерна пътна настилка.

– Да, едва ли – отговори Уимзи, – особено в случай с призрачна карета, която се движи, без да докосва земята. Но доводите ви изглеждат съвсем правилни, сър.

– Навярно са били две позакъснели за пазар каруци – продължи мистър Фробишър-Пим, – а останалото е от суеверие и сигурно от тукашното пиво. Планкет не би могъл да забележи от това разстояние всички тези подробности за кочияша, клещите на хамутите и така нататък. И след като колата не е вдигала изобщо шум, как тогава Планкет я е

видял, след като се е намирал отвъд завоя и е вървял в друга посока? Бъдете сигурен, че е чул шума от колелетата, а останалото си го е въобразил.

– Може да се допусне – каза Уимзи.

– Но ако каруците са се движили наистина без фенер, тази работа естествено ще трябва, да се провери – продължи домакинът. – Много е опасно, като се имат предвид всичките тези леки коли.

Вече няколко пъти се налага да се произнасям строго за подобни нарушения. Тия дни пак глобих един човек за същото. След като сме тук, искате ли да видите църквата?

Тъй като знаеше, че в провинциалните селища се счита за редно да посетиш църквата, лорд Питър изрази голямо желание да стори това.

– Напоследък винаги е отворено – каза мировият съдия, като водеше госта си към западния вход. – Викарият си е вгълпил, че църквите трябва да бъдат отворени за молитви по всяко време. Е, да, той идва от града. А в нашия край хората са все навън, на полето, и не можем да очакваме да влязат в църквата с работните си дрехи и с кални ботуши. Според тях е непочтително, а пък имат и много други неща за вършене. Освен това, рекох му аз, помислете, че се създават предпоставки за нежелателно поведение. Но той е млад човек и ще се научи, след като изпита всичко сам.

Фробишър-Пим бутна вратата. Лъхна ги особена миризма на застояло – на тамян, влага и горяща печка, свойствения аромат на англиканската църква. Двата олтара, отрупани с цветя и блеснали в позлата, се открояваха като ярки петна сред тежките сенки и потискащата архитектура на малката сграда в романски стил и създаваха едно и също противоречиво чувство – топлото и човешкото изглеждаше екзотично и непознато, а студеното и неприветливото – естествено за мястото и хората.

– Параклисът на Девата в южния кораб, така го нарича Хенкок, е нов, разбира се – каза мистър Фробишър-Пим. – Имаше доста съпротива, но епископът е снизходителен към привържениците на пищните ритуали, прекалено снизходителен според някои, но в края на краищата какво значение има това. Еднакво добре мога да се моля както с един, така и с два олтара. Освен това трябва да призная, че Хенкок се справя много добре с младежите и момичетата. В днешно време при наличието на тези мотоциклети не е никак малко да събудиш у младите интерес към религията. Предполагам, че тези дървени магарета в олтара са за ковчега на стария Бърдок. А, ето го и викария.

Слаб човек в расо се показва на вратичката до главния олтар и се

отправи към тях, понесъл висок дървен свещник. Приветствува ги с малко професионална усмивка. Уимзи го определи като добросъвестен, нервен и не особено интелигентен.

– Току-що докараха свещниците – отбеляза викарият, след като приключи ритуалът на представянето. – Страхувах се, че няма да пристигнат навреме. Сега обаче всичко е наред.

Той сложи свещника до дървените магарета за ковчега, взе една дълга жълта свещ от пакета на близката пейка и украси месинговия шип. Мистър Фробишър-Пим не каза нищо. Уимзи усети, че е негов дълг да прояви интерес и го стори. Окуражен, мистър Хенкок каза:

– Голямо удовлетворение е, когато виждаш, че хората започват да проявяват интерес към своята църква. Много лесно успях да намеря осем души за бдението тази нощ. Ще бдят двама по двама, от десет часа тази вечер – дотогава аз самият ще бъда тук – до шест сутринта, когато ще дойда да отслужа литургия. Мъжете ще стоят до два, после дъщеря ми и жена ми ще ги сменят, а мистър Хъбард и младият Ролинсън бяха така добри и приеха да поемат часовете от четири до шест.

– Кой Ролинсън? – попита мистър Фробишър-Пим.

– Чинovníкът на мистър Греъм от Хериотинг. Наистина той не е от нашата енория, но е роден тук и има добрината да вземе участие в бдението. Ще пристигне с мотоциклета си. В края на краищата Греъм защитава правните интереси на Бърдокови от толкова години и без съмнение са искали по някакъв начин да изразят уважението си.

– Е, дано само да е буден до сутринта, че да има някаква полза от него, след като е скитал насам-натам цяла нощ – каза кисело мистър Фробишър-Пим. – Що се отнася до Хъбард, негова си работа, но да си призная, вижда ми се странно занимание за кръчмар. Но щом той е доволен и вие сте доволни, няма какво повече да говорим.

– Имате прекрасна стара църква, мистър Хенкок – каза Уимзи, като усети, че спречкването става неизбежно.

– Наистина е прекрасна – отвърна викарият. – Обърнахте ли внимание на тази апсида? Рядко в селска църква може да се види такава апсида съвсем в романски стил. Сигурно искате да я разгледате по-отблизо? – Когато стигнаха до една ниша, над която висеше запалено кандило, Хенкок коленичи. – Виждате ли, разрешено ни е да съхраняваме причастие... – Той бърбеше весело, докато двамата вървяха към олтара, като насочваше от време на време вниманието към красивите тесни седалки на тронове („Разбира се, това е била първоначално манастирската църква“), красивия, издълбан в олтарната ниша умивалник и алкова за

причастието („Рядко могат да се видят така добре запазени“). Уимзи му помогна да изнесе от вестиария останалите свещници и след като ги сложиха на местата им, се пръсједини към мистър Фробишър-Пим, който го чакаше на вратата.

* * *

– Казахте, че днес ще ходите на вечеря у Лъмсдънови – рече мировият съдия, докато двамата пушеха след обяда, – Как ще идете? Искате ли да ви дам колата?

– Бих предпочел да ми дадете някой ездитен кон – отвърна Уимзи. – В града рядко ми се удава възможност да поаядя.

– Разбира се, млади момко, разбира се. Страхувам се само, че ще се поизмокритe на тази разходка. Вземете Поли Флиндърс. Малко тренировка ще ѝ е от полза. Сигурен ли сте, че предпочитате така? Взели ли сте си екипа?

– Да... нося си чифт стари панталони, а с моя дъждобран нищо няма да ми стане. Не е необходимо да се обличам официално. Впрочем колко е разстоянието до Фримптън?

– По главния път десетина километра, настилката е все макадам, но от двете страни има трева. Разбира се, можете да скъсите разстоянието с около километър, ако прекосите през пасището. Кога смятате да тръгнете?

– Мисля, че към седем ще е добре. Какво ще кажете, сър, дали на мисис Фробишър-Пим няма да ѝ се стори много невъзпитано, ако се прибера късно? Изкарахме с Лъмсдън заедно цялата война и ако се разприказваме за едно време, ще се отплеснем до малките часове. Не искам да създавам впечатлението, че ползувам къщата ви като хотел, но...

– Моля ви се, моля ви се! Всичко е наред. Жена ми няма да има нищо против. Искаме да прекарате добре и да правите каквото си искате. Ще ви дам ключ и няма да слагаме веригата на вратата. Нали ще я сложите, като се приберете?

– Разбира се. А как да се уточним за кобилата?

– Ще кажа на Меридю да ви изчака. Той спи над конюшните. Щеше ми се да се бе случила по-хубава нощ. Боя се, че барометърът пада. Да. Неприятно. Изгледите за утре са лоши. Впрочем сигурно ще се засрещнете с процесията с ковчега, която ще се събере в църквата. Трябва да стигнат дотогава, ако влакът пристигне навреме.

Влакът, изглежда, беше пристигнал навреме, защото когато лорд Питър мина в лек галоп покрай западната порта на църквата, той видя

спряла пред нея катафалка в погребално великолепие, заобиколена от малка тълпа. Други две погребални коли бяха на разположение, а кочияшът на едната, изглежда, трудно се справяше с конете и Уимзи с право заключи, че това е двойката, заета от мистър Мортимър. Като удържаше колкото може Поли Флиндърс, той се промъкна напред и застана почти телно в края на множеството, за да види поемането и внасянето на ковчега през вратата, където стоеше мистър Хенкок в пълния блясък на църковните си одежди, подпомаган от трима души – единият носеше кадилницата, а другите двама – свещите. Ефектът беше малко помрачен от дъжда, който бе изгасил свещите, но независимо от това жителите на селцето гледаха на всичко като на чудесно зрелище. Обект на съчувствени коментarii беше едър мъж, облечен точно както подобава в черен редингот и с цилиндър, придружен от елегантна жена в траур и кожи. Това беше Хавиланд Бърдок, прославил името си с копринените чорапи, по-малкият син на починалия. Раздадени бяха голям брой бели венци, посрещнати с шепот на възхищение и одобрение. Хорът запя доста дрезгаво някакъв химн и цялата процесия влезе в черквата. Поли Флиндърс разтърси енергично глава, Уимзи взе това като сигнал за тръгване, сложи си шапката и пое спокойно към Фримптън.

Той измина към пет километра по главния път, който лъкатушеше през добре залесена местност, до общинското пасище на Фримптън. Тук пътят правеше широк завой, заобикаляше пасището и извиваше към селото. Уимзи се поколеба за миг, като си даваше сметка, че се стъмва; а не познаваше нито пътя, нито нрава на коня, който яздеше. Напреко през пасището минаваше добре утъпкана конска пътека и накрая той реши да тръгне по нея. Поли Флиндърс, изглежда, я знаеше добре, защото без колебание препусна в галоп. След един-два километра те излязоха на главния път без проишествия. Тук пътят се разклоняваше; електрическото фенерче и един пътепоказател определиха посоката – десет минути по-късно ездачът стигна целта на пътуването си.

Майор Лъмсдън беше едър и весел човек – весел, въпреки че бе загубил единия си крак по време на войната. Имаше едра весела жена, голяма весела къща и голямо весело семейство. Уимзи скоро се озова на сладки приказки с домакина на чаша уиски със сода, седнал пред огъня в камината – голям и весел като всичко останало. Той описа погребнието на Бърдок със забавна непочтителност и продължи с разказа за каретата-привидение. Майор Лъмсдън се разсмя.

– Тук хората са особени – каза той. – И полицаят е като всички останали. Помниш ли, мила, че трябваше аз да отида, за да прогоня

призрака от чифлика на Погсън?

– Помня, разбира се – отвръща жена му натъртено. – Домашните прислужнички се забавляваха чудесно. Тривет – така се казва местният полицай, нахълта тук и припадна в кухнята, а те се скупчиха около него, пицяха и го подкрепяха с най-хубавото ни бренди, а Дан отиде да провери какво има.

– Намерихте ли призрака?

– Е, не беше точно призрак, но открихме чифт стари ботуши и половин пирог с месо в празната къща, така че приписахме всичко на някой скитник. Все пак трябва да призная, че наоколо наистина стават странни неща. Както онези огньове в общинското пасище миналата година. Така и не можахме да разберем какви са.

– Цигани, Дан.

– Може би. Но никой никога не ги е виждал, а огньовете лумваха най-неочаквано, понякога в проливен дъжд, и загасваха, преди да успееш да се добереш дотам, а след тях оставаха само размекнати мокри черни петна. Освен това има едно местенце в общинското пасище, което животните не обичат – намира се близо до Стълба на мъртвеца, както го наричат хората. Моите кучета не искат да се приближат до него. Чудна работа, тези животни! Нищо особено не съм виждал там, но на тях мястото като че ли не им се нрави, дори и посред бял ден. Общинското пасище има лоша слава. Едно време е било свърталище на разбойници.

– Има ли нещо общо между разбойниците и колата на смъртта на Бърдок?

– Не. Май имаше нещо за някакъв безпътен член на фамилията, който знае кога е умрял. Бил е атеист или нещо подобно. История, каквато може да се очаква. Разбира се, всички наоколо вярват в нея. И добре че вярват. Така прислугата си стои нощем вкъщи. Хайде да идем да хапнем, искате ли?

* * *

– Помните ли оная ужасна воденица и трите бряста до кочината? – попита майор Лъмсдън.

– Боже мой, разбира се. Помня, че бяхте така любезен да ги изчислите от хоризонта. Ужасно се набивахме в очи, само да стрелят по нас.

– Доста ни липсваха, когато вече ги нямаше.

– Добре че не ви липсваха, когато бяха там. Ще ви кажа обаче какво ви липсваше.

– Какво?

– Старата свиня.

– Вярно, дявол да го вземе. Помните ли, когато Пайпър я доведе?

– Помня, разбира се. Това ме подсеща за Нали познавахте Бънтори

...

– Аз ще ви кажа лека нощ – обади се мисис Лъмсдън – и ще ви оставя да си поприказвате.

Лорд Питър поднови разговора.

– Помните ли онзи мъчителен момент, когато Попам полудя?

– Не. Бяха ме пратили в тила с група затворници. Но чух за това. Не знам какво е станало с него.

– Уредих да го върнат в къщи. Сега е женен и живее в Линкълншир.

– Ами?! Е, предполагам, че просто не е издържал. Та той беше дете. Какво стана с Филпотс?

– О, Филпотс! ...

– Къде ти е чашата, драги?

– О, глупости. Нощта сега започва ...

– Наистина ли? Слушайте, защо не останете да спите тука? На жена ми ще ѝ бъде приятно. Веднага ще уредя всичко.

– Не, наистина много ви благодаря. Трябва да се прибера. Казах, че ще се върна, освен това ме помолиха да сложа веригата на вратата.

– Както искате, но още вали. Не е за езда в такава нощ.

– Следващия път ще взема автомобил. Нищо няма да ми стане. Дъждът действа добре на тена на лицето – зачервява бузите. Недейте да будите никого. Мога сам да си я оседлая.

– Драги мой, не се безпокойте, нищо не е.

– Не, наистина няма нужда.

– Е, добре, аз ще дойда да ви помогна.

Силна вълна от дъжд и вятър нахлу през вратата на предверието, докато излизаха навън в нощта. Беше един часът след полунощ, тъмно като в рог. Майор Лъмсдън отново заубеждава Уимзи да остане.

– Не, благодаря наистина. Домакинята може да се засегне. Не е толкова лошо – мокро е, но не е студено. Ела тук, Поли, стой мирно, моето момиче.

Той сложи седлото и закопча коланите, а Лъмсдън държеше фенера. Кобилата, сита и отпочинала, излезе с изящна танцова стъпка от топлатата конюшня с протегната напред глава и подуши дъжда.

– Е, хайде, довиждане, приятелю. Елате ни пак на гости. Беше чудесно.

– Непременно! По дяволите, наистина беше. Предайте моите поздравии на мадам. Пътната врата отворена ли е?

– Да.

– Е, всичко най-хубаво.

– Всичко най-хубаво.

С поглед към дома Поли Флиндърс реши да преодолее набързо десетте километра по главното шосе. След като излязоха от пътната врата, нощта им се видя по-светла, въпреки че валеше силно. Скрита някъде зад насъбралите се облаци, луната се показваше сегиз-тогиз като бледо петно на небето, още по-бледо в отражението си върху тъмния път. След като подмина разклона, Уимзи се поколеба за миг. Да поеме ли през общинското пасище или да върни по пътя? Като размисли, той реши да пренебрегне пасището – не заради лошата му слава, а заради неравностите и заешките дупки. Уимзи дръпна юздата, удостои кобилата с няколко окуражителни думи и продължи по пътя – пасището остана от дясната му страна, а от лявата – ниви с висок жив плет по краищата, който малко възпираше шибация дъжд.

Беше превалял хълма и тъкмо подминаваше кръстовището с утъпканата пътека, когато Поли Флиндърс изведнъж трепна, попрепна се и той с нежелание ѝ обърна внимание.

– Дръж се, кобилке – каза той неодобрително. Поли разтърси глава, пристъпи напред и направи опит да възстанови спокойния си ход.

– Ей – извика обезпокоен Уимзи и с рязко дръпване на юздите я закова на място. – Куцаш с предния лъв крак – каза той, слизайки от коня. – Хубаво ще се наредим, ако си го навехнала на пет километра от къщи, моето момиче.

За първи път му дойде наум, че пътят е необичайно пуст. Не бе видял нито една кола. Все едно че бяха в дебрите на Африка.

Той плъзна ръка по левия преден крак, за да разбере какво е станало. Кобилата стоеше кротко, не трепваше и не се дърпаше. Уимзи бе озадачен.

– Ако бяхме в доброто старо време – каза той, – щях да помисля, че и се е набил камък.

Но какво ...

Той вдигна копитото на кобилата, освети го с джобното си фенерче и го заопипва. Диагнозата му се оказа правилна в крайна сметка. Между подковата и триъгълния издатък в долната част на копитото се бе вклинила здраво стоманена гайка, очевидно изпаднала от някоя минаваща кола. Уимзи изсумтя и затърси ножчето си. За щастие то беше чудесен

едновременен модел – освен острие и тирбушон, имаше простичко приспособление за отстраняване на чужди тела от конски копита.

Кобилата го подуши кротко, когато той се наведе, за да си свърши работата. Позата му беше доста неудобна; трябваше да закрепил фенерчето под мишница, така че с едната ръка да държи инструмента, а с другата копитото. Уимзи тихо проклинаше тези мъчнотии, когато случайно хвърли поглед надолу по пътя и му се стори, че съзира проблясва нето на някакъв предмет, който се движеше. Не се виждаше добре, тъй като на това място от двете страни на пътя, който се спускаше стръмно от края на пасището, се издигаха високи дървета. Не беше кола – светлината бе много слаба. Навярно някаква каруца с мъждив фенер. Но, изглежда, се движеше бързо. Той остана за миг в недоумение, после отново се наведе над работата си.

Гайката не се поддаваше на усилията му и кобилата, докосната на нараненото място, се дръпна и се опита да си свали крака. Той и заговори, за да я успокои; и я потупа по врата. Фенерчето се изплъзна изпод мишницата му. Уимзи раздражено изруга, пусна копитото и вдигна фенерчето от тревата, където се бе търколило. Когато се изправи отново, той погледна към пътя и я видя.

Изникна изпод дъжда и мрака на дърветата, излъчваща слаб лунен блясък. Нямаше тропот на копита, шум на колела или звън от юзди. Той видя белите гладки и лъскави шици на конете и хамутите върху тях – бледоогнени обръчи, над които нямаше нищо. Видя проблясващите поводи, пресечените им краища, които, без да се крепят за нещо, бяха промушени през халките на клещите. Копитата, които въобще не докосваха земята, препускаха бързо – четири пъти по четири безшумни конски копита, отнасящи бледите тела като дим. Кочияшът се наклони напред и размахна камшика. Той нямаше лице, нямаше и глава, но позата му показваше, че много бърза. Каретата едва се различаваше в проливния дъжд, но Уимзи смътно видя въртящите се колела и нещо белезникаво, неподвижно и застинало зад прозореца. Премина-ха в галоп – безглав кочияш, безглави коне и безшумна карета. След тях остана слабо раздвижване – по-скоро трептене, отколкото звук, а вятърът изрева подире им, понесъл нов порой от юг.

– Боже мой! – възкликна Уимзи. И после: – Колко уиски изпихме?

Той се обърна и се вгледа напрегнато към пътя. После внезапно се сети за кобилата и без да се занимава повече с фенерчето, продължи да работи пипнешком. С гайката повече нямаше главоболия, тя изпадна почти мигновено в ръката му. Поли Флиндърс въздъхна признателно и

изпъхтя в ухото му.

Уимзи я поводи няколко крачки. Тя стъпваше здраво и енергично. Отстранена навреме, гайката не бе я наранила. Той възседна кобилата, подкара я, после внезапно я обърна.

– Ще ида да видя – каза решително той. – Давай, кобилке, няма да се оставим на някакви си безглави коне. Колко са невъзпитани – да обикалят насам-натам без глави. По-живо, моето момиче! Давай през пасището! Ще ги причакаме на кръстопътя.

Без да се съобразява ни най-малко със своя домакин и неговата собственост, Уимзи върна кобилата до конската пътека и я подкара в галоп.

Отначало му се стори, че нещо белезникаво потрепва и се отдалечава по пътя. След малко когато конската пътека и главният път се раздале-чиха, той го изгуби напълно от погледа си. Но знаеше, че няма никакъв страничен път. Той бе сигурен, че щеше да ги догони преди разклона, ако не се случеше нещо с неговата кобила. Поли Флиндърс, подчинявайки се леко на допира на краката му, се носеше по неравната пътека с онова безразличие, което се поражда от навика. След по-малко от десетина минути копитата ѝ отново прокълътяха върху пътната настилка. Уимзи дръпна юздата, спря, обърна се с лице към Литъл Додъринг ѝ се взря нагоре по пътя. Все още не се виждаше нищо. Или доста бе изпреварил карета-та, или тя бе отминала с невероятна скорост, освен ако...

Той зачака. Нищо. Силният дъжд бе спрял и луната отново се показваше през облаците. Пътят изглеждаше съвсем безлюден. Той погледна през рамо. Ниско над Земята се движеше слаб сноп светлина, който зави, блесна зелено, червено, отново бяло ѝ се приближи към него. След малко Уимзи различи един полицаи на колело.

– Неприятна нощ, сър – каза мъжът учтиво, но с леко въпросителна нотка в тона.

– Отвратителна – отвърна Уимзи.

– Не ми стига другото, ами трябваше да оправям и гума – додаде полицаят.

Уимзи изрази съчувствие.

– Много време ли ви трябваше? – добави той.

– Двадесетина минути.

– Видяхте ли нещо да минава по този път откъм Литъл Додъринг?

– Нищо не е минавало, откакто съм тук. Какво нещо имате предвид, сър?

– Стори ми се, че видях... – Уимзи се поколеба. Никак не го

интересуваше, че може да стане за смях. – ... карета с четири коня – ка- за той несигурно. – Задмина ме по този път преди не повече от четвърт час, долу на другия край на пасището. Аз... върнах се да проверя. Видя ми се странно.

Той усети, че разказът му не звучи особено убедително. Полицаят отговори доста остро и бързо:

– Нищо не е минавало оттук.

– Сигурен ли сте?

– Да, сър, и ако нямате нищо против, бих ви посъветвал да се при- бирате. Тук пътят е малко безлюден.

– Нали? Е, лека нощ, старши.

Той обърна коня към Литъл Додъринг и продължи съвсем тихо. Не видя нищо, не чу нищо, не се размина с нищо. Нощта вече бледнееше и докато яздеше обратно към дома, той се увери напълно, че няма стра- нични пътища. Каквото и да бе видял, то бе изчезнало някъде из паси- щето. Не беше минало нито по главния, нито по каквото и да е друг път.

* * *

На другата сутрин Уимзи слезе доста късно за закуска и завари до- макините си в състояние на възбуда. – Да знаете само какво е станало! – каза мисис Фробишър-Пим.

– Нещо възмутително – добави съпругът ѝ. – Предупреждавах Хен- кок, не може да отрече, че го предупреждавах. От друга страна, човек може да не одобрява неговите постъпки, но за такова отвратително по- ведение не може да се намери оправдание. Веднъж само да ми паднат в ръцете тези хубостници, които и да са те ...

– Какво има? – попита Уимзи, като си вземаше от бюфета печени на скара бърбечета.

– Нещо възмутително – каза мисис Фробишър-Пим. – Викарият веднага дойде при Том. Впрочем надявам се, че не сме ви обезпокоили с цялата тази суетня. Оказа се, че когато тази сутрин в шест часа мистър Хенкок отишъл в църквата за ранната служба...

– Не, не, мила моя, не си разбрала правилно. Нека аз да кажа. Кога- то Джо Гринч, клисарят, а той трябвало да отиде пръв, за да удари кам- баната, когато пристигнал в църквата, заварил южната врата широко от- ворена, а в страничния олтар до ковчега, там, където трябвало да бъдат участниците в бдението, нямало никой. Естествено бил много озадачен, но предположил, че на Хъбард и на младия Ролинсън им е омръзнало и са си отишли къщи. Затова се запътил към вестиярия, за да приготви

одеждите и другите неща, но за свое най-голямо учудване дочул отвътре женски гласове, които го викали. Бил много изненадан, не можел да разбере какво става, но отишъл и отключил вратата...

– Той имал ли е ключ? – вмъкна въпроса си Уимзи.

– Ключът бил на вратата. Поначало го закачат на един пирон зад завесата до органа, но сега бил на ключалката – където не би трябвало да бъде.

Във вестиария той заварил мисис Хенкок и дъщеря и, полумъртви от страх и яд. – Велики боже!

– Да, наистина. Имали да му разкажат нещо странно. В два часа те поели бдението от другите двама и както било по плана, коленичили до ковчега в страничния олтар, за да подхванат молитвите, които се казват в такива случаи. Според техните пресмятания били стояли десетина минути, когато чули шум откъм главния олтар, като че ли някой се промъквал крадешком. Мис Хенкок е много смело момиче, изправила се и тръгнала в тъмното по пътеката между редовете, а мисис Хенкок вървяла подире ѝ, защото, според собствените и думи, не искала да остава самичка. Когато стигнали до олтара, мис Хенкок извикала силно: „Кой е?“, при което се чуло шумолене и нещо се прекатурило. Мис Хенкок смело грабнала някакъв епитропски жезъл, подпрян на един от тронове-те, и изтичала, защото помислила, че някой се опитва да открадне богослужебните принадлежности от олтара. Там има много хубав кръст от петнайсети век.

– Остави сега кръста, Том. Нали не са го откраднали?

– Да, но тя помислила, че може да го задигнат. Така или иначе тъкмо изкачила стъпалата към олтара, а мисис Хенкок вървяла след нея и я молела да внимава, когато някой изскочил иззад тронове-те, сграбчил мис Хенкок и я понесъл с главата надолу – това са нейни думи – към вестиария. Преди още да си поеме дъх, преди да извика, някой блъснал до нея и майка и, след това вратата била заключена.

– По дяволите! Във вашето село наистина стават странни неща.

– И така – продължи мистър Фробишър-Пим – и двете естествено били изплашени до смърт, защото не знаели дали онези мерзавци няма да се върнат, за да ги убият, но във всеки случай сметнали, че ограбват черквата. Прозорците на вестиария са много тесни и имат решетки, затова не им оставало нищо друго, освен да чакат. Напрягали слух, но не чули нищо особено. Единствената им надежда била, че вместо в четири часа, другите може да подранят за бдението и да заварят крадците на местопрестъплението. Чакали, чакали, чули часовника да отброява

четири часа, после пет часа, но никой не идвал.

– А какво е станало с Ролинсън и онзи, как му беше името?

– Нито те, нито Гринч могли да разберат. Както и да е, те огледали добре църквата, но като че ли нищо не било откраднато или разместено. Едва тогава дошъл викарият и те му разказали всичко. Естествено той бил потресен и първата му мисъл, след като открил, че богослужебните принадлежности са невредими и кутията с помощи за бедните е на мястото си, била, че някакви кенситити¹ са откраднали нафората от ... как се казваше онова ...

– Дарохранителницата – подсказа Уимзи.

– Да, и той така каза. Силно обезпокоен, викарият отключил и проверил, но нафората била непокътната и тъй като за онази врата има само един ключ, който бил закачен на ланеца на собствения му часовник, явно че никой не бил могъл да подмени нафората или да направи някакъв друг номер от тоя сорт. И така, той изпратил мисис и мис Хенкок въщи, обиколил църквата, за да огледа наоколо и първото нещо, което видял в храстите до южната врата, бил мотоциклетът на младия Ролинсън.

– Охо!

– Следваща му мисъл била да потърси Хъбард и Ролинсън и впрочем не се наложило да ходи надалеч. Заобиколил църквата и тъкмо стигнал до склада за въглища от дясната страна, когато чул страхотна врява, викове и блъскане по вратата. Извикал Гринч, надникнали през малкото прозорче и какво, мислите, видели – Хъбард и младия Ролинсън, които ревели, крещели и държали възмутителен език. Изглежда, били нападнати по същия начин, само че преди да влязат в църквата. Доколкото разбрах, Ролинсън прекарал вечерта в кръчмата на Хъбард, двамата подремнали малко долу в задния бар, за да не безпокоят рано-рано хората – поне така казват, макар че ако питате мене, истината е, че май са си пийвали; и ако това е представата на Хенкок за подходящо приготвяне за църква и молитва, само едно мога да кажа – моята не е такава. Както и да е, те потеглили малко преди четири с мотоциклета на Ролинсън, Хъбард седял на багажника. Наложило се до южната порта, която била притворена, да слязат и докато Ролинсън бутал мотоциклета нагоре по пътеката, двама или трима мъже – те не видели точно – изскачили иззад дърветата. Сборичкали се, но моторът пречел и понеже всичко било така неочаквано, не могли да се отбраняват добре. Мъжете хвърлили на

1. Последователи на Джон Кенсит (1853–1902), привърженик на евангелисткия уклон в англиканската църква. – Б. пр.

главите им одеяла или нещо подобно. Не знам подробностите. Във всеки случай избутали ги в склада и ги оставили там. И досега може да са там, доколкото ми е известно, ако не се е намерил ключът. Имаше резервен, но не знам какво е станало с него. Тази сутрин изпратили човек да го донесе, но аз не съм го виждал много отдавна.

– Значи този път ключът не е бил оставен на вратата?

– Не. Наложил се да викат ключаря. Ще отскоча да видя какво трябва да се направи. Ще дойдете ли, ако сте готов?

Уимзи се съгласил. Загадъчното винаги го бе привличало.

– Впрочем вие доста позакъсняхте снощи – каза мистър Фробишър-Пим добродушно, когато излязоха от къщата. – Предполагам, че си по-бърхите за едно време.

– Така беше.

– Надявам се, че кобилката ви е возила добре. Какво ще кажете, безлюден път, нали? Сигурно не е имало друг на вашето положение.

– Само един полицаи – отвърна Уимзи в разрез с истината. Той все още не беше решил дали да каже за призрачната карета. Безспорно на Планкет щеше да му олекне от новината, че не е единственият, достигнат от поличбата. И най-сетне беше ли наистина призрачна карета или просто халюцинация, породена от примесено със спомени уиски? Сега, на сивата дневна светлина, Уимзи не бе никак сигурен.

В черквата мировият съдия и гостът му завариха малка група, сред която се открояваха викарият с расо и квадратна шапка, размахал широко ръце, и местният полицаи със закопчана накриво куртка, а достойнството му беше до голяма степен накърнено от дребните риби на селото, които се мотаеха в краката му. Той току-що бе снел показанията на двамата мъже, вече освободени от склада за въглища. По-младият, самонадеян и нагъл, около двадесет и пет годишен, тъкмо палеше мотоциклета си. Той любезно поздравил мистър Фробишър-Пим.

– Неприятно ми е, но ни поставиха в малко неудобно положение, сър. Моля да ме извините. Трябва да се връщам в Хериотинг. Мистър Греъм няма да бъде никак доволен, ако закъснея за работа. Струва ми се, че някои от шегобийците тук ни погледнаха номер.

Подсмиввайки се, той даде газ и потеглил сред гъст облак ненужен дим, от който мистър Фробишър-Пим се разкиха.

Другарят му по съдба, едър, дебел мъж с вид на предприемчив кръчмар, а той си беше кръчмар, се ухили стеснително на мировия съдия.

– Е, Хъбард – каза последният, – надявам се, че преживяното ти е

доставило удоволствие. Трябва да ти кажа, изненадан съм, че човек с твоя ръст може да се остави да го затворят в изба за въглища като непослушен хлапак.

– Да, сър, и аз самият бях изненадан – отвърна някак добродушно кръчмарят. – Когато хвърлиха онова одеяло на главата ми, аз бях най-изненаданият човек в цялото графство. Ритнах ги все пак един-два пъти по пищялите, колкото да ме запомнят – закиска се той, като си припомни станалото.

– Колко души бяха? – попита Уимзи.

– Май трима или четирима. Така мисля, защото не ги видях, но ги чух да си говорят. Мене ме сграбчиха двама, в това съм сигурен, Ролинсън смята, че него го е хванал един, но бил страшно силен.

– Ще ги търсим под дърво и камък, но трябва да открием кои са били – каза викарият възбудено. – А, мистър Фробишър-Пим, елате да видите какво са направили в църквата. Точно както и предполагам – антикатолическа демонстрация. Да сме благодарни, че не са сторили нещо повече.

Той ги поведе навътре. Някой бе запалил две или три кандила в източната част на черквата, където бе олтарът. На светлината им Уимзи видя, че огромна панделка в червено, бяло и синьо красеше врата на орела, който служеше като поставка за библията на аналоя, а на него бе закрепен голям афиш, задигнат очевидно от канцелариите на местния вестник: „Ватиканът забранява неприличното облекло.“ На всеки от тронове седеше по едно плюшено мече, добродушно-глуповато, явно зачетено в богослужебните книги, обърнати наопаки, а на поставките пред тях безочливо бяха изложени розовите страници на няколко броя „Спортен живот“. На амвона ръката на шегобиеца бе закрепила палячовска магарешка глава, беше добавила елегантна нощница и разкошен ореол от жълт станиол.

– Срам и позор – каза викарият.

– Е, Хенкок – заяви мистър Фробишър-Пим, – трябва да ви кажа, че ако питате мен, вие сам си го докарахте, макар и да съм на мнение, че подобни неща не бива да се допускат и че виновниците трябва да се открият и да се накажат строго. Но разберете, че хората тук гледат на много от делата ви като на католически безсмислици в най-добрия случай и макар че това не извинява... – Гласът му, изпълнен с неодобрение, продължи да гърми... – единствено като кошунство мога да приема цялата тази история с Бърдок, чийто живот ... До това време полицаят беше разпръснал присъстващите селяни и се бе изправил до лорд Питър

пред олтара.

– Вас ли срещнах тази сутрин, сър? А! Познах ви по гласа. Благополучно ли се прибрахте? Нищо ли не срещнахте? Една отсянка в гласа му подсказваше нещо повече от безцелно запитване.

Уимзи рязко се обърна.

– Не, не срещнах нищо... повече. Кажете, старши, кой кара нощем из селото карета с четири бели коня?

– Не съм още старши полицаи, сър, рано ми е за повишение. А що се отнася до белите коне, никак не ми се говори за такива работи. Мистър Мортимър в Абътс Болтън има няколко хубави сиви коня, той е най-големият коневъдец по тези места, само че той няма да ги подкара в тоя дъжд, нали, сър?

– Наистина нямаше да е много благоразумно.

– Така е, сър. А... – Полицаят се наведе към Уимзи и каза на ухото му – ... а мистър Мортимър е човек, който има глава на раменете си и нещо повече – и конете му имат глави.

– Защо? – попита Уимзи, изненадан от уместността на забележката. – Вие виждали ли сте някога коне, които да нямат?

– Не, сър – отвърна полицаият натъртено. – Никога не съм виждал жив кон, който да няма. Но това няма нищо общо с въпроса. Виждате, тая работа в църквата – тя ще да е лудория на момчетиите и това е. Не са имали лоши намерения, ще знаете, ами просто обичат да погаждат номера. Викарият може да разправя каквото си ще, сър, но това нито е работа на кенситити, нито на някакви други такива, от пръв поглед се вижда. Направили са си шега, нищо повече.

– И аз стигнах до подобно заключение – каза заинтригуван Уимзи, – но бих искал да знам какво ви кара да мислите така.

– Бог да ви поживи, сър, не е ли ясно като две и две четири? Ако бяха ония кенситити, нямаше ли да се нахвърлят върху кръста и иконите, върху светилниците и това тук? – той протегна мазолест показалец по посока на дарохранителницата. – Не, сър, тия младоци, дето са го измайсторили, даже и с пръст не са пипнали нещата, дето са свети. И олтарът е невредим. Та затуй мен ако питате, няма никакви верски разпри, ами някой си е направил шега. И нали разбрахте, зачели са тленните останки на мистър Бърдок. От туй личи, че не са били замислили нищо лошо, нали разбирате?

– Напълно съм съгласен – каза Уимзи. – Наистина постарали са се да не докосват нещата, които са святи. Откога сте на тази служба?

– През февруари ще станат три години, сър.

– Мислили ли сте някога да се преместите в града или да се захванете с детективска работа?

– Да, сър, само че тая не става така лесно – искам и хоп готово, получавам.

Уимзи извади от потфейла си визитна картичка.

– Ако някога решите твърдо – каза той, – дайте тази картичка на главния инспектор Паркър и поговорете с него. Кажете му, че според мен тук, в провинцията, нямате възможност за изява. С него сме големи приятели и съм сигурен, че той ще ви даде шанс.

– Слушал съм за вас, милорд – каза поласкан полицаят. – Много ви благодаря, ваша светлост. Е, май ще е най-добре да си тръгвам. Оставете на мен, мистър Фробишър-Пим, скоро ще разнищим това тук.

– Дано – отвърна мировият съдия. – Между другото, мистър Хенкок, надявам се, че сега вече ще разберете колко е неразумно да се оставят вратите на църквата отворени през нощта. Да тръгваме, Уимзи, нека ги оставим да оправят черквата за погребението. Какво открихте там?

– Нищо – отговори Уимзи, който се бе навел да огледа пода на страничния олтар. – Помислих си, че имате дървояд тук, но виждам че са просто стърготини.

Докато говореше, той изтърси праха от пръстите си и последва мистър Фробишър-Пим навън.

* * *

Когато си отседнал на село, от теб се очаква да вземеш участие в интересите и развлеченията на общността. Затова лорд Питър отиде, както беше редно, на погребението на земевладелеца Бърдок и видя как ковчегът бе спуснат в гроба благополучно и тържествено. Наистина ръмеше, но това не бе попречило да се събере голямо и почтително множество. След тази церемония Уимзи бе официално представен на мистър и мисис Хавиланд Бърдок и му се удаде възможност да затвърди предишното си впечатление, че дамата е добре, да не кажем прекалено добре облечена, както и можеше да се очаква, след като устоите на нейния гардероб почиваха на копринени чорапи. Тя бе красива жена, с подчертано самоуверени маниери, а ръката, която подаде на Уимзи, бе старателно украсена с диаманти.

Хавиланд беше приятелски благоразположен – всъщност фабрикантите на коприна нямат основание да не бъдат така настроени към хората с богатство и благороден произход. Той, изглежда, знаеше, че Уимзи е известен като любител на старини и колекционер на книги и му отправи

сърдечна покана да види големия им дом.

– Брат ми Мартин е все още в чужбина – каза той, – но сигурно ще бъде очарован, ако дойдете да разгледаме имението. Ние ще останем до понеделник, разбира се ако можем да разчитаме още на гостоприемството на мисис Хенкок. Заповядайте, да речем, утре следобед. Уимзи отговори, че ще му бъде много приятно. Мисис Хенкок се намеси и предложи на лорд Питър да дойде по-напред на чай в дома на свещеника. Уимзи каза, че е много мило от нейна страна.

– Уговаряме се тогава така – каза мисис Бърдок. – Вие с мистър Пим ще дойдете на чай и после ще отидем да разгледаме къщата. Самата аз почти не съм я виждала.

– Заслужава си да се види – каза мистър Фробишър-Пим. – Хубаво старо имение, но иска пари за поддържане. Все още ли не сте открили завещание, мистър Бърдок?

– Не, няма и следа от завещание – отговори Хавиланд. – Това е странно, защото мистър Греъм – адвокатът, лорд Питър, ако не знаете – той с положителност състави завещание веднага след онова злополучно спречкване между бедния Мартин и баща ми. Той си спомня със сигурност.

– А не може ли да си спомни какво пише в завещанието?

– Може, разбира се, но смята, че няма да постъпи според професионалната етика, ако каже. – Той е от старите консервативни адвокати. Бедният Мартин все казваше, че Греъм е дърт мошеник, но адвокатът никак не одобряваше поведението на Мартин, така че в крайна сметка Мартин не беше безпристрастен. И друго – както казва мистър Греъм, всичко това е било преди години и напълно възможно е баща ми да е унищожил по-късно това завещание или да е направил ново в Америка.

– Май че не са обичали много-много „бедния Мартин“? – каза Уимзи на мистър Фробишър-Пим, когато се разделиха с Бърдокови и се отправиха към дома.

– Н-не – отвърна мировият съдия. – Във всеки случай Греъм не го обича. Но на мен момчето ми харесваше, макар че беше малко лекомислено. Мисля, че е отрезвяло с времето – и с женитбата. Странно е, че не могат да намерят завещанието. Но ако старият Бърдок го е направил по времето на спречкването, то ще е непременно в полза на Хавиланд.

– Според мен и Хавиланд мисли така. Поведението му като че ли издаваше смирено задоволство. Предполагам, че дискретният Греъм е дал достатъчно ясно да се разбере, че не е в полза на ненавистния Мартин.

На следващата сутрин времето се случи хубаво и Уимзи, който бе изпратен в Литъл Додъринг, за да си почине на чист въздух, помоли да му заемат отново Поли Флиндърс. Това бе удоволствие за домакина, който само изрази съжаление, че не може да придружи своя гостенин, защото имаше заседание на Комисията по прилагането на закона за социалното подпомагане във връзка с приюта за бедните.

– Можете да поемете нагоре и да се поразходите по общинското пасище – предложи той. – А защо не заобиколите покрай Питъринг Фрайърс, после да поемете напреко през пасището и да се върнете по пътя за Фримптън? Това е приятна обиколка – към двайсетина километра. Ако яздите съвсем спокойно, ще се върнете точно за обяд.

Уимзи се съгласи с този план, още повече че той напълно съвпадаше със собствените му намерения. Той си имаше свои причини, поради които искаше да мине по пътя за Фримптън денем.

– Внимавайте край Стълба на мъртвеца – каза леко обезпокоена мисис Фробишър-Пим. – Там конете се плашат от нещо. Не знам защо. Разбира се, хората разправят ...

– Това са глупости – рече съпругът ѝ. – Селяните не обичат мястото и от това конете стават неспокойни. Много е интересно как чувствата на ездача се предават на животното. На мен Стълбът на мъртвеца никога не ми е създавал грижи.

Дори в ноемрийския ден пътят, който водеше към Питъринг Фрайърс, беше хубав и тих. Уимзи се чувствуваше успокоен и щастлив под зимното слънце, докато яздеше бавно по лъкатушещите пътища на графство Есекс. Препусна бързо през пасището, стана му приятно и весело. Изцяло бе забравил за Стълба на мъртвеца и неговата лоша слава, когато Поли Флиндърс се изплаши и сви настрани така неочаквано, че едва не го събори от седлото и тогава той се сети накъде е тръгнал. Овладея кобилата с усилие и тя спря. По конската пътека, заобиколена от двете страни с прещип и изсъхнала орлова папрат, Уимзи се бе изкачил до най-високото място на пасището. Малко по-нататък друга пътека, изглежда, се сливаше с първата и там, където двете се съединяваха, се виждаше нещо, което му заприлича на пътепоказател. Но беше по-късо и по-дебело от пътепоказател, а нямаше и стрелки. Пък и на обърнатата към Уимзи страна имаше нещо изписано. Той успокои кобилата и я подкара внимателно към стълба. Тя пристъпи колебливо и се метна встрани, като пръхтеше и трепереше.

– Странно! – каза Уимзи. – Ако това е душевното ми състояние, което се предава на животното, май ще трябва да ида на лекар. Трябва да

съм много зле с нервите. Ела, моето момиче! Какво ти става?

Извинително, но непоколебимо Поли Флиндърс отказа да мръдне. Той леко я попришпори. Кобилата тръгна неуверено и боязливо, присвила назад уши, и той видя бялото на окоото ѝ, обърнато недоволно към него. Той се смъкна от седлото, взе юздите в ръка и се опита да я поведе. След известно увещаване кобилата тръгна след него, изпънала шия, внимателна и предпазлива. След няколко колебливи крачки тя отново спря, цялата разтреперана. Уимзи сложи ръка на врата ѝ и усети, че е плувнала в пот.

– По дяволите – възкликна Уимзи. – Виж какво, аз все пак ще прочета какво пише на оня стълб. Като не щеш да дойдеш, поне ще стоиш ли мирно?

Той пусна юздата. Кобилата стоеше неподвижно, с наведена глава. Уимзи я остави и тръгна напред, като от време на време хвърляше поглед назад, за да се увери, че кобилата не проявява желание да избяга. Но тя си стоеше мирно – само тъпчеше неспокойно на място.

Уимзи стигна до стълба – яка колона от стар дъб, наскоро боядисана в бяло. Също неотдавна беше повторен с черна боя и надписът, който гласеше:

На това място Джордж Уинтър
бранейки стоката на своя господар беше подло убит от Черния Ралф от Хериотинг който след това бе окован във вериги на мястото на своето престъпление
9 ноември 1674 година
БОЙТЕ СЕ ОТ ВЪЗМЕЗДИЕТО

– А така! – каза Уимзи – Значи това е Стълбът на мъртвеца, няма спор. Поли Флиндърс очевидно споделя отношението на местните жители към мястото. Добре, Поли, щом така чувствуваш нещата, няма да те насилвам. Но след като си толкова чувствителна към един нищо и никакъв стълб, мога ли да попитам как успя да приемеш така спокойно и хладнокръвно и колата на смъртта, и четирите безглави коня?

Кобилата кротко захпа рамото на сакото му и задъвка плата.

– Така, така – каза Уимзи. – Разбирам те. Щеше да ми обясниш, ако можеше, но наистина не можеш. Но тези коне, Поли, нима от тях се носеше дъх на сира от преизподнята? Възможно ли е от тях да се разнася само познатата и неподправена миризма на конюшня?

Той възседна кобилата, изви я надясно и направи полукръг, така че

да избегне Стълба на мъртвеца, преди отново да поеме по пътеката.

– Струва ми се, че свръхестественото обяснение е изключено. Не, не априори – би било неубедително, а защото сетивата на Поли, дават сериозно доказателство. Остават две възможни обяснения – изпитото уиски или някоя нечиста работа. Изглежда, ще трябва да проуча още някои неща.

И той продължи да размишлява, докато кобилата пристъпяше кротко напред.

„Да речем, че искам по една или друга причина да изплаша хората от околността с видение на каляска с четири безглави коня; ще избира тъмна дъждовна нощ. Така! Нощта беше точно такава. Ако взема четири черни коня и ги боядисам в бяло – горките нещастници, на какво ще заприличат! Не. Как Маскелайн и Девънт – ония, илюзионистите, правят номера, в който режат главите на хората? Ами да, бели коне, закачулени с плът. Така! Малко фосфорна боя по хамутите и тук-там по телата, за да изпъкнат в тъмното и целият този театър да не остане незабелязан. Дотук нищо трудно. Но те трябва да се движат тихо. Ами добре. Взимате четири плътни черни торби, пълните ги с трици, опъвате ги хубаво и ги връзвате за глезените на коня и той ще се движи съвсем безшумно, а пък ако духа и малко вятър – още по-добре. Парцали око-ло халките на юздите, за да не дрънкат, и около краищата на ремъците, за да не скърцат. Прибавете и един кочияш в бяла дреха и черна маска, впрегнете конете в кабриолет с добре очертани фосфоресциращи контури, с гумени колела и смазан, както трябва, и ето – ще получите, кълна се в това, нещо съвсем призрачно, което може да стресне в два и половина сутринта по пустия път господин, който е поел достатъчно течност и вътрешно, и външно.“

Доволен от тази мисъл, той потупа весело с камшика по ботушите си.

– Но да ги вземат дяволите! Те не минаха втори път покрай мен. Къде се дянаха? Карета с четири коня не може да изчезне просто така, нали? Значи трябва да има страничен път, иначе ти, Поли Флиндърс, си си правила шеги с мен през цялото време.

Естествено конската пътека изведе Уимзи на шосето, до познатото му вече разклонение, където бе срещнал полиция. Докато се полюшваше в бавен раван към къщи, негова светлост изучаваше внимателно високия жив плет отядно, за да открие тесния път, който с положителност съществуваше. Но търсенето не се увенча с успех. Живият плет се прекъсваше само от ниви със заключени портички на оградите и накрая той

отново излезе на пътя с дърветата от двете страни, загледан в посоката, от която преди две нощи се бе появила каретата, носена в галоп.

– По дяволите! – възкликна Уимзи.

За първи път му дойде наум, че каретата е могла да завие и да се върне през Литъл Додъринг. Нали е била забелязана край селската черква в сряда, но и в онзи случай тя се е отдалечила в галоп по пътя за Фримптън. Всъщност като премисли нещата, Уимзи стигна до извода, че каретата е дошла от Фримптън, заобиколила е черквата по Кривата пътека, естествено в посока, обратна на часовниковата стрелка, и се е върнала по главния път, по който е дошла. Но в този случай ...

– Върни се пак, Уитингтън²! – каза Уимзи и Поли Флиндърс се завъртя послушно на пътя. – Да не се казвам лорд Питър Уимзи, ако каретата не е минала през някоя от нивите.

Той подкара бавно Поли и мина по тревната ивица отдясно, като се вираше в земята подобно на абърдинец, загубил монета от шест пенса.

Първата порта водеше към изорана нива, бранувана и изравнена, засята с есенна пшеница. Личеше си, че от много време през нея не са минавали колела. Втората порта, беше по-многообещаваща. Земята зад нея беше оставена на угар, а на входа личаха безброй следи от колела. Уимзи се вгледа по-внимателно и видя, че няма друга врата. Малко вероятно бе да са докарали загадъчната карета в нива без втори изход. Той реши да търси по-нататък.

Третата порта беше в ужасно състояние. Беше увиснала на пантите, нямаше ключалка, а самата тя и стълбът бяха здраво увързани с тел. Уимзи слезе от коня, видя колко сложно са омотани и по ръждясалата повърхност се убеди, че никой не е пипал там скоро.

До разклона оставаха още две врати. Едната водеше към друга разорана нива, но там нищо не нарушаваше порядъка на браздите и едва когато видя последната порта, Уимзи усети, че сърцето му трепна.

И тази нива беше изорана, но в единия ѝ край минаваше широка утъпкана пътека, в калта на която личаха ясно дири от колела. Вратата не се заключваше и се отваряше лесно с резе. Уимзи огледа началото на калната пътека. Сред широките бразди, оставени от селските каруци, се открояваха тесните отпечатъци от четири колела, несъмнено гумени. Той бутна вратата и влезе.

Пътеката продължаваше покрай двете страни на нивата, после

2. Ричард Уитингтън – кмет на Лондон през 1397–1398 и 1406–1407 година. Според легендата избягал като бедняк от Лондон, но чул камбаните на църквата „Сейнт Мери ле Боу“ да го викат: „Върни се пак, Дик Уитингтън, кмет на Лондон.“ – Б. пр.

следваше друга врата, друга нива с голям куп кръмно цвекло и два плевника. Чул шума от Полините копита, от по-близкия плевник излезе човек с четка за боя в ръка, спря се и загледа приближаването на Уимзи.

– Добро утро – каза последният любезно.

– Добро утро, сър.

– Хубав ден след дъжда.

– Да, сър, хубав.

– Надявам се, че е разрешено да се минава оттук.

– Къде искате да идете, сър?

– Мислех всъщност ... Ей!

– Да не е станало нещо, сър?

Уимзи се размърда на седлото.

– Струва ми се, че този колан малко се е измъкнал. Нов е. – Това беше факт. – Я по-добре да видя какво има.

Мъжът се приближи, за да провери, но Уимзи вече бе слязъл от коня и наведен под корема на кобилата, дърпаше каишката.

– Да, малко трябва да се скъси. О! Благодаря много. Между другото мога ли да мина оттук за по-пряко до Абътс Болтън?

– Пътят не води към селото, сър, макар че оттук може да се мине. Излиза се до конюшните на мистър Мортимър.

– А, да. Тази земя негова ли е?

– Не, сър, земята е на мистър Топам, но мистър Мортимър взима тази нива и съседната под аренда за фураж.

– Да, да. – Уимзи надникна през живия плет. – Люцерна, предполагам. Или детелина?

– Детелина, сър. А цвеклото е за говедата.

– О... Значи мистър Мортимър отглежда не само коне, ами и говеда.

– Да, сър.

– Много хубаво. Ще запалите ли? – Увлечен в разговора, Уимзи лекичко се бе предвижил до плевника и разсеяно надничаше вътре в тъмното. Там имаше няколко земеделски сечива и черен старомоден кабриолет, чиято лакировка, изглежда, точно в този момент се подновяваше с черна боя. Уимзи извади от джоба си въсъчен кибрит. Кутийката очевидно бе влажна, защото след един-два безполезни опита той я остави и запали клечката на стената на плевника. Пламъкът освети старомодния кабриолет и Уимзи видя, че съвсем неподходящо са му сложили гуми.

– Казаха ми, че конефермата на мистър Мортимър е много добра – подхвърли той небрежно.

– Да, сър, наистина е много добра.

– Дали няма случайно сиви коне? Майка ми – тя е царствена жена, гледа на живота като викторианка, представяте си, нали – умира за сиви коне. Доставя ѝ удоволствие да се разхожда с карета и си плаща.

– Така ли, сър? Е, сигурно мистър Мортимър ще може да ѝ услужи. Той има няколко сиви коня.

– Да? Значи има? Наистина трябва да отскоча и да се видя с него. Далече ли е?

– Седем-осем километра през нивите, сър. Уимзи погледна часовника си.

– Боже мой! Аз май наистина прекалих тази сутрин. Обещах твърдо, че ще се върна за обяд. Ще трябва да прескоча някой друг ден. Много благодаря. Коланът наред ли е сега? О, наистина съм ви много задължен. Ето ви да се почерпите и кажете на мистър Мортимър да не продава сивите си коне, преди да съм ги видял. Е, довиждане и много ви благодаря.

Той изведе Поли Флиндърс на пътеката за вкъщи и пое в лек тръс. Като се отдалечи дотолкова, че да не могат да го видят от плевника, той спря, наведе се от седлото и замислено заразглежда ботушите си. Те бяха обилно покрити с трици.

– Сигурно са полепнали в плевника – каза Уимзи. – Странно, ако е така. Защо му е притрябвало на мистър Мортимър да вади душата на сивите си коне посред нощ, да ги впряга в стар кабриолет, да заглушава шума от копитата им и да им скрива главите. Не е никак хубаво! Толкова много изплаши Планкет, а мене накара да помисля, че съм пиян – което ми беше много неприятно. Дали не трябва да съобщя в полицията? Влиза ли ми в работата какви шеги си прави мистър Мортимър? Ти какво ще кажеш, Поли?

Дочула името си, кобилата завъртя енергично глава.

– Смяташ, че не бива? Може би си права. Да речем, че мистър Мортимър го е направил заради някакъв бас. Кой съм аз, че да се бъркам в неговите развлечения? Все пак – добави негова светлост – доволен съм, че причината не е била в уискито на Ламсдън.

* * *

– Това е библиотеката – каза Хавиланд, като въведе гостите си. – Хубаво помещение и хубава сбирка, както са ми казвали, но аз не разбирам кой знае колко от литература. Да си призная, и баща ми не разбираше много. Както виждате, има нужда да се постегне. Не зная дали

Мартин ще се заеме. Това ще струва пари, разбира се.

Докато разглеждаше наоколо, Уимзи леко потрепери – по-скоро от състрадание към книгите, отколкото от хлад, макар че зад високите прозорци се извиваше бяла ноемврийска мъгла и проникваше в помещението.

Библиотеката представляваше дълга занемарена стая в студен неокласически стил и в сивия мрачен следобед от нея лъхаше печал – дори като се изключат признаците на занемареност, които разкъсваха сърцето на колекционера. Рафтовете с книги стигаха до средата на стените, а нагоре до плесенясалия таван имаше мазилка. Влагата бе изписала по нея причудливи форми, тук-там личаха грозни пукнатини и петна, от които се ронеше мазилка на жълтеникави люспици. Влага и студ лъхаше от книгите, от подвързаните с телешка кожа томове, олющени и загнили, от петната зеленикава плесен, като се предаваха застрашително от том на том. Особената миризма на мухъл, която идваше от разлагащата се кожа и влажната хартия, допълваше мрачната атмосфера.

– Боже мой, боже мой! – възкликна Уимзи, надничайки унило в тази гробница на потънало в забрава познание. Прегърбил рамене подобно на накокошинена от студ птица, с дългия си нос и полузатворените си очи той приличаше на раздърпана чапла, спряла умислено край застинал зимен вир.

– Какво леденостудено място! – възкликна мисис Хенкок. – Трябва да направите забележка на мисис Львъл, мистър Бърдок. Когато я взеха да се грижи за къщата, казах на мъжа си – нали, Филип? – че баща ви е избрал най-мързеливата жена в Литъл Додъринг. Трябвало е да поддържа силен огън в стаята поне два пъти седмично. Наистина възмутително, как само е занемарила всичко.

– Нали? – съгласи се Хавиланд.

Уимзи не каза нищо. Той се завираше по рафтовете и от време на време сваляше някой том и го преглеждаше набързо.

– Тук винаги е било много тягостно – продължи Хавиланд. – Спомням си, че като дете доста се боях от тази стая. Двамата с Мартин обичахме да се ровим в книгите, но като че ли винаги изпитвахме страх, че нещо или някой ще изскочи върху нас от тъмните ъгли. Какво сте взели, лорд Питър? О, книгата на Фокс за мъчениците.³ Боже мой! Как ме ужасяваха едно време тези илюстрации. Тук беше и „Пътят на пилигрима“⁴

3. Книгата на Джон Фокс (1516–1587) „История на обредите и паметниците на църквата“ е известна под името „Книга за мъчениците“ – Б. пр.

4. Alegoria от Джон Бъниън (1628–1688). – Б. пр.

с едно ужасно изображение на Аполион⁵, препречил целия път, заради когото сънувах много кошмари. Я да видя. Струва ми се, че стоеше тук някъде. Да, ето я. Как едно нещо може да те върне в миналото! Впрочем ценна ли е?

– Не особено. Виж, това първо издание на Бъртън⁶ струва много, но е доста зацапано – дайте да го почистят. А това е един изключително хубав Бокачо, погрижете се за него.

– Джон Бокачо⁷ – „Танцът на смъртта“. Като заглавие е добро във всеки случай. Това е същият Бокачо, който е написал и онези пикантни разкази, нали?

– Да – отвърна малко грубо Уимзи. Такова отношение към Бокачо го дразнеше.

– Никога не съм ги чел – каза Хавиланд, като намигна на жена си. – Но гледах, че ги продават по разните санитарни магазинчета, затова предполагам, че са неприлични, а? Викарият май е шокиран.

– О, ни най-малко – отвърна мистър Хенкок, добросъвестно приемащ ролята на човек с широки възгледи. – „Et ego in Arcadia“⁸, искам да кажа, че никой не става свещеник, без да получи класическо образование и без да се запознае с автори, много по-светски дори от Бокачо. Тези гравюри на дърво изглеждат много изящни според моето скромно мнение.

– Наистина са много изящни – каза Уимзи.

– Спомням си, че имаше още една стара книга с хубави илюстрации – продължи Хавиланд. – Някаква хроника беше – как се казваше, – имаше някакъв град в Германия, откъдето беше оня палач. Публикуваха дневника му наскоро. Четох го, но не е нещо много вълнуващо, не е така зловещо, както старият Харисън Ейнсуърт⁹. Как се казваше градът?

– Нюрнберг – подсказа Уимзи.

– Точно така, разбира се – „Нюрнбергската хроника“. Дали е още на старото място? Беше тук някъде до прозореца, ако си спомням правилно.

Той се отправи към един от крайните рафтове на библиотеката до прозореца. Като че ли тук влагата бе сторила най-голямо зло. Едно от

5. Библейски ангел на бездната – Б. пр.

6. Робърт Бъртън – английски поет (1577–1640). – Б. пр.

7. Английски вариант на името на Джовани Бокачо. – Б. пр.

8. „И аз съм бил в Аркадия“ (лат.), преносно: „И аз съм бил щастлив.“ – Б. пр.

9. Английски романист (1805–1882). Навярно се има предвид неговата книга „Ланкширските вещици“. – Б. пр.

стъклата беше счупено и вътре беше валяло.

– Е, къде ли може да се е дянала? Иска ми се да погледна пак старата „Хроника“. Не съм я виждал страшно дълго време.

Погледът му блуждаеше по лавиците. Уимзи, с усета си на любител, пръв зърна „Хрониката“ в самия край на лавицата, облеганата на външната стена. Той сложи пръст върху гърба на подвързията, но като видя, че изгнилата кожа е готова да се разпадне от допира, отмести една съседна книга и внимателно, с цяла ръка извади „Хрониката“.

– Ето я, но е в много лошо състояние. Ей! – Докато издърпваше книгата покрай стената, някакъв сгънат ръкопис се измъкна заедно с нея и падна в нозете му. Той се наведе и го вдигна. – Я вижте, Бърдок, не търсехте ли точно това?

Хавиланд Бърдок, който бърникаше в една от долните лавици, се изправи бързо с почервеняло от навеждането лице.

– Дявол да го вземе! – възкликна той, като най-напред почервения още повече, а после преbledня от вълнение. – Погледни, Уини! Това е за-вещанието на баща ми. Ама че работа! На кой щеше да му дойде намум да го търси точно тук!

– Наистина ли е завещанието? – извика мисис Хенкок.

– Мисля, че няма съмнение – забеляза студено Уимзи. – Последната воля на Саймън Бърдок. – Той стоеше прав и въртеше в ръцете си изцапаниа нагънат пергамент и го разглеждаше от подписа до празната страна.

– Така, така – каза мистър Хенкок. – Ама че странно нещо! Като че ли съдбата ви изпрати да свалите книгата.

– Какво гласи завещанието? – попита с известно вълнение мисис Бърдок.

– Моля да ме извините – отвърна Уимзи, като й го подаде. – Да, мистър Хенкок, както казвате, сякаш наистина е било предопределено да го намеря.

Той отново се вгледа в „Хрониката“ и опечален проследи с пръст очертанията на мокрото петно, което бе разяло подвързията, бе проникнало до вътрешните страници и почти бе заличило текста в края на книгата.

Междувременно Хавиланд Бърдок бе разгърнал завещанието върху най-близката маса. Жена му се надвеси над рамото му. Хенкокови с едва сдържано любопитство застанаха наблизко в очакване на резултата. Уимзи, който старателно си придаваше вид на безучастен към този чисто семеен въпрос, внимателно изучаваше стената, където бе стояла

„Хрониката“ допреди малко - опипа мократа ѝ повърхност и разгледа петната от влага. Те наподобяваха хилещо се лице. Уимзи ги сравни със съответстващите следи върху книгата и мрачно поклати глава над нанесените повреди.

Мистър Фробишър-Пим, който преди известно време се бе отдалечил и зачел в една стара книга за ковашкия занаят, сега се приближи и попита какво има.

– Слушайте, слушайте – извика Хавиланд. Той говореше тихо, но в гласа му и в блясъка на очите му се усещаше съдържано тържество. – „Завещавам всичко, което имам при смъртта си – тук следва дълго изброяване на имущество, което не е важно, – на моя по-голям син Мартин ...“

Мистър Фробишър-Пим подсвирна.

– Слушайте! – „... На моя по-голям син Мартин дотогава, двката тялото ми бъде над земята. Но веднага щом бъде погребан, нареждам цялото това имущество да бъде предадено изцяло на малкия ми син Хавиланд.“

– Боже мой! – възкликна мистър Фробишър-Пим.

– Има още много – каза Хавиланд, – но това е същността.

– Дайте да видя! – поиска мировият съдия. Той взе завещанието и го прочете цялото е намръщен вид. – Така е – потвърди той. – Няма никакво съмнение. Мартин е притежавал имуществото на баща си и го е загубил отново. Колко странно! До вчера всичко му е принадлежало, макар че никой не е знаел за това. Сега е изцяло ваше, Бърдок. Това несъмнено е най-странното завещание, което някога съм виждал. Представете си само – Мартин наследник до момента на погребението! А сега ... Е, мистър Бърдок, трябва да ви поздравя.

– Благодаря – отвърна Хавиланд. – Толкова е неочаквано – той се засмя неуверено.

– Ама че странно хрумване! – извика мисис Бърдок. – Представете си, че Мартин си беше вкъщи. Какъв късмет само, че го нямаше, нали? Искам да кажа, че щеше да бъде много неприятно. Какво щеше да стане, ако той беше решил например да спре погребението?

– Да – каза мисис Хенкок. – Можеше ли да направи нещо? Кой решава въпроса за погребенията?

– По принцип изпълнителите на завещанието – отговори Фробишър-Пим.

– Кои са изпълнителите?

– Не знам. Чакайте да видя. – Мистър Фробишър-Пим прегледа

отново документа. – А, да. Ето. „Определям двамата си сина Мартин и Хавиланд да бъдат съвместно изпълнители на моето завещание.“ Какво странно разпореждане!

– А аз го намирам за злонамерено и неприятно – извика мисис Хенкок. – Можеше да причини ужасна злина, ако завещанието не беше загубено направо по волята на providението.

– Не се говорят такива неща, скъпа – каза мъжът ѝ.

– Страхувам се – отвърна мрачно Хавиланд, – че баща ми е искал точно това. Няма смисъл да твърдя, че не беше злобен – такъв си беше и мисля, че ни мразеше до смърт и мен, и Мартин.

– Не говорете така – призова викарият.

– Ще говоря. Той превърна живота ни в бreme за самите нас и очевидно е искал да продължаваме така и след като умре. Щеше да е много доволен да ни види, хванали се гуша за гуша с Мартин. Хайде, господин викарий, няма смисъл да се преструваме. Той мразеше майка ни, а на нас двамата завиждаше. Това всички го знаят. С порочното си чувство за хумор навярно е изпитвал порочно задоволство при мисълта, че ще се джафкаме над тялото му. За щастие той се престара, като скри завещанието тук. Сега вече е погребан и нещата се наредиха от само себе си.

– Сигурен ли сте в това? – попита Уимзи.

– Ами да, защо? – отговори мировият съдия. – Имуществото преминава в ръцете на Хавиланд веднага щом тялото на баща му бъде спуснато в земята. Е, вчера баща му беше погребан.

– Но сигурен ли сте в това? – повтори Уимзи. Той насмешливо местеше поглед от единия към другия и извивката на голямата му уста подказваше презрителна усмивка.

– Дали съм сигурен? – възкликна викарият. – Лорд Питър, драги мой, вие сам бяхте на службата. Сам видяхте, че беше погребан.

– Видях, че ковчегът беше заровен – продължи кротко Уимзи. – Но твърдението, че тялото е било в него, е само недоказано предположение.

– Според мен това е непристойна шега – каза мистър Фробишър-Пим. – Няма основание да се мисли, че тялото не е било в ковчега.

– Аз го видях в ковчега – каза Хавиланд, – жена ми – също.

– И аз го видях – рече викарият. – Бях там, когато извадиха тялото от временния вътрешен ковчег, в който покойникът пристигна от Щатите, и го положиха в постоянния дъбов, с оловно покритие, от погребалното бюро на Джолиф. А ако потрябват и други свидетели, можете да намерите самия Джолиф и неговите момчета – те го подредиха и завинтиха ковчега.

– Точно така – каза Уимзи. – Не твърдя, че тялото не е било в ковчега, докато той беше изложен в олтара. Но се съмнявам дали е било вътре в него, когато го спускаха в земята.

– Лорд Питър, как можете да допускате такива небивалици! – обърна се остро мистър Фробишър-Пим. – Мога ли да попитам с какво ще ги подкрепите? И ако тялото наистина не е в гроба, може би ще бъдете така добър да ни кажете къде е според вас.

– Разбира се – отвърна Уимзи. Той се повдигна и седна на края на масата, провеси крака и се загледа в ръцете си, като в същото време отброяваше с пръсти доводите си. – Според мен тази история тръгва от младия Ролинсън. Той е чиновник при мистър Греъм, който е съставил завещанието, и все ще знае нещичко за условията му. Разбира се, мистър Греъм също знае, но някак си не мога да допусна, че той е замесен. Както разбрах, не е от хората, които взимат страна – във всеки случай не би взел страната на Мартин.

След като от Щатите е пристигнало съобщение за смъртта на мистър Бърдок, младият Ролинсън навярно си е спомнил условията на завещанието и е сметнал, че мистър Мартин, след като е в чужбина и прочие, ще се окаже в доста неизгодно положение. Ролинсън между друго трябва да е бил доста привързан към брат ви?

– Мартин имаше навика да се сдружава с разни безделници и да си пилее времето с тях – съгласи се намусено Хавиланд.

Викарият, изглежда, сметна за необходимо да внесе една поправка в това изявление и измърмори, че бил слушал много за добрината на Мартин към селските младежи.

– Точно така – съгласи се Уимзи. – Допускам, че младият Ролинсън е искал да даде на Мартин равен шанс да си осигури наследството, разбираете, нали? Не е искал да споменава за завещанието – възможно било то въобще да не се появи на бял свят, а той сигурно си е помислил, че дори и да се появяло, пак щели да се породят усложнения. Във всеки случай той решава, че най-доброто, което може да стори, е да открадне тялото и да го държи над земята, докато Мартин си дойде и сам уреди въпроса.

– Това е много странно обвинение – започна мистър Фробишър-Пим.

– Може и да греша – каза Уимзи, – но аз така си представям нещата. Получава се страшно хубава история, нали? И така, младият Ролинсън вижда, че няма да може да се справи сам с такава задача и започва да търси някой, който да му помогне. Спира се на мистър Мортимър.

– Мортимър?!

– Не познавам мистър Мортимър лично, но според, това, което чувам, изглежда, е енергичен човек, а освен това известни обстоятелства го улесняват значително. Младият Ролинсън и Мортимър измислят всичко заедно и изработват план за действие. Разбира се, вие, мистър Хенкок, много ги улеснихте с тази ваша идея да изложите покойника за поклонение. Не зная дали иначе биха се справили.

Мистър Хенкок хлъцна смутено.

– Планът им бил следният: мистър Мортимър трябвало да подсигури старинния кабриолет и четирите бели коня, нагласени с фосфорна боя и черен плат така, че да изобразяват колата на смъртта, която се явявала винаги при смъртта на някой от Бърдокови. Предимството на този план било, че никой нямало да изпита желание да разгледа отблизо екипажа, ако го видел край черковния двор по никое време. Същевременно младият Ролинсън трябвало да се присъедини към участниците в църковното бдение и да намери накой човек на място, който да бъде заедно с него и да се включи в играта. Споразумял се с кръчмаря и измислил какво да каже на мистър Хенкок, така че да може да поеме бдението от четири до шест. Не ви ли се стори странно, мистър Хенкок, че той проявя такава ревностност да дойде чак от Хериотинг?

– Свикнал съм да откривам ревностност в своето паство – отговори резервирано мистър Хенкок.

– Да, но той не принадлежи към вашето паство. Както и да е, всичко било разработено в подробности и в сряда вечерта се състояла генералната репетиция, при която вашият човек, сър, Планкет, едва не обезумял от страх.

– Ако съм допускал, че е истина ...

– В четвъртък в два часа през нощта – продължи Уимзи – заговорниците са готови, скрити в източната част на черквата. Изчакват мисис и мис Хенкок да заемат местата си и вдигат шум, за да привлекат вниманието им. Когато дамите тръгват смело напред, за да разберат какво става, те изскачат и ги наблъскват във вестиярия.

– Боже господи! – възкликна мисис Хенкок.

– Според плана им новонагласената кола на смъртта пристига в този момент на южната врата. Предполагам, че кабриолетът е дошъл по Кривата пътека, но не съм сигурен. Тогава Мортимър и другите двама изваждат балсамираното тяло от ковчега и слагат на мястото му торби, пълни с трици. Знам, че са били пълни с трици, защото сутринта видях остатъци по пода на малкия олтар. Те поставят тялото на кабриолета и

мистър Мортимър тръгва с него. В два и половина минаха покрай мен по пътя за Хериотинг, така че всичко трябва да е станало доста бързо. Възможно е Мортимър да е бил сам, а може с него да е имало някой, който да наглежда тялото, докато той самият, с черна маска, играел ролята на безглавия кочияш. Не съм сигурен в това. Минават през последната порта преди разклона за Фримптън и продължават през нивите до плевника на Мортимър. Оставят кабриолета там – знам това, защото го видях, видях също и триците, с които са заглушили шума от копитата на конете. Предполагам, че са изнесли тялото оттам с кола, а на следващия ден са дошли да отвеждат конете, но това са вече подробности. Не знам също така къде са отнесли тялото, но предполагам, че ако отидете да попитате Мортимър, той ще ви увери, че то е все още над земята.

Уимзи замълча. Мистър Фробишър-Пим и Хенкокови изглеждаха само озадачени и раздразнени, но Хавиланд бе позеленял. По бузите на мисис Ха-виланд бяха избили червени петна, а краищата на устните й увиснаха измъчено. Уимзи вдигна „Нюрнбергската хроника“, поглади замислено кориците ѝ и продължи:

– Междувременно, както може да се очаква, младият Ролинсън и съучастникът му устройват маскировката в църквата, за да създадат впечатление, че се касае за протестантско безчинство. След като са украсили всичко, остава им само да се заключат в склада за въглища и да запратят ключа през прозореца. Сигурно ще го намерите там, мистър Хенкок, ако си направите труда да го потърсите. Не ви ли се стори, че тази история с двама-тримата нападатели е малко плитко скроена. Хъбард е як, едър мъжага, Ролинсън е здравеняк и въпреки това според техните приказки двамата са били набутани в склада за въглища като безпомощни пеленачета и при това няма и една дракотина по тях. Търсете въображаемите нападатели, търсете въображаемите нападатели!

– Вижте какво, Уимзи, сигурен ли сте, че не съчинявате всичко това? – каза мистър Фробишър-Пим. – Човек трябва да разполага с безспорни доказателства, преди ...

– Очевидно. Издействайте разрешение, за да отворите гроба. Веднага ще се убедите дали това, което казвам, е истина, или е плод на болното ми въображение.

– Според мене целият този разговор е възмутителен – извика мисис Бърдок. – Не обръщай внимание, Хавиланд! Просто не мога да си представя нищо по-безсърдечно от това – такава отвратителна история да се измисли в деня след погребението на татко. Не заслужава никакво, никакво внимание. Ти естествено няма да позволиш да нарушат покоя на

баща ти. Това е ужасно. Това е светотатство!

– Наистина е много неприятно – каза мрачно мистър Фробишър-Пим, – но ако лорд Питър твърди сериозно, че тази изненадваща версия, която трудно мога да приема за достоверна... – Уимзи сви рамене. – ... Чувствувам се длъжен да ви напомя, мистър Бърдок, че брат ви има право да настоява за разследване, когато се върне.

– Но той не може, няма право, нали? – попита мисис Бърдок.

– Разбира се, че има, Уини – озъби се ядосано мъжът ѝ. – Той е изпълнител на завещанието. Има толкова право да изрови баща ни, колкото аз имам право да забраня това. Не ставай глупачка.

– Ако у Мартин има някакво чувство за благоприличие, той също ще забрани – каза мисис Бърдок.

– Е, да – обади се мисис Хенкок, – но колкото и да е скандално, тук все пак става дума за пари. Мистър Мартин може да реши, че е морално задължен към жена си и към децата си – ако има някога деца.

– Всичко това е абсурдно – каза решително Хавиланд. – Не вярвам нито на една думичка от него. Ако вярвах, естествено пръв щях да приема нещо, не само за да бъда справедлив към Мартин, а и заради самия себе си. Но ако искате от мен да повярвам, че почтен човек като Мортимър ще отвлече мъртвец и ще оскверни черква ... да, да, достатъчно е да назовете нещата с точните им имена, за да видите колко смешно и немислимо е всичко... Предполагам, че лорд Питър, който, доколкото разбирам, общува с престъпници и полицаи, намира тази идея за допустима. Но аз ще кажа само едно – за мен не е така. Съжалявам, че съзнанието му е станало така невъзприемчиво към всякакво чувство за благоприличие и почтеност. Това е всичко, което исках да кажа. Довиждане.

Мистър Фробишър-Пим скочи.

– Хайде, хайде, Хавиланд, не се дръжете така. Сигурен съм, че лорд Питър не е искал да бъде неучтив. И аз самият мисля, че той греша, но за бога, последните няколко дни наистина е такава бъркотия в селото. Нищо чудно, ако някой приеме, че зад всичко това се крие нещо. Дайте сега да забравим казаното и да излезем от тази ужасно студена стая. Станало е почти време за обяд. Боже мой, какво ще си помисли за нас Агата?

Уимзи подаде ръка на Бърдок, а той я пое неохотно.

– Съжалявам – каза Уимзи. – Страдам от болезнено развито въображение. Сигурно е от превъзбуда. Не ми обръщайте внимание. Извинявам се и прочее.

– Лорд Питър – каза язвително мисис Бърдок, – мисля, че не трябва да използвате въображението си за сметка на добрия вкус.

Малко объркан, Уимзи излезе от стаята след нея. Всъщност той бе така смутен, че отнесе под мишницата си „Нюрнбергската хроника“ – нещо странно за него при тези обстоятелства.

* * *

– Аз съм много наскърбен – каза мистър Хенкок.

Той се бе отбил след неделната вечерна служба да навести мистър Фробшиър-Пим. Седеше на стола си изправен, а слабото му лице бе пламнало от безпокойство.

– Никога не съм очаквал подобно нещо от Хъбард. Беше ужасен удар за мен. Не става въпрос само за тежкия грях да открадне тялото от самата църква, макар че и това е много печално. По-ужасно е жалкото лицемерие в неговото поведение – подигравката със светите неща, това, че е използвал светите ритуали, за да постигне земни цели. Той всъщност присъствува на погребани го и в поведението му личеше прискърбие и уважение. Дори и сега той като че ли не осъзнава особено греховното си поведение. Изживявам го много тежко – като духовен пастир – много тежко наистина.

– Е, хайде, Хенкок – каза мистър Фробишър-Пим, – трябва да проявите снизходителност, нали виждате. Хъбърд не е лошо момче, но не можете да очаквате деликатност от човек с неговия произход. Въпросът е какво да правим. Разбира се, трябва да се съобщи на Бърдок. Ама че неудобно положение! Боже мой! Та казвате, Хъбард призна целия заговор. Как стана това?

– Аз го обвиних, че го е направил. Размислих над забележките на лорд Питър и ме обхвана безпокойство: Струваше ми се – не мога да си обясня защо, – че в цялата тази история може да има някаква истина, колкото и да изглеждаше безумна. Толкова се разтревожих, че миналата нощ сам изметох пода на малкия олтар и открих в сметта доста трици. Това ме накара да потърся ключа от склада за въглища и го намерих в едни храсти, всъщност на един хвърлей от прозореца на склада. Подирих съвет в молитвите си и от жена си, чието мнение много уважавам, и реших да поговоря след литургията с Хъбард. Испитах голямо облекчение от това, че той не се яви на ранната служба. Бях в такова състояние на духа, че след това сигурно щях да се чувствам неудобно.

– Добре, добре – каза мировият съдия малко нетърпеливо. – И какво, вие го обвинихте и той си призна?

– Призна си. Но за съжаление трябва да кажа, че не изпитва никакъв угризения на съвестта. Той дори се смееше. Беше много мъчителна среща.

– Сигурен съм, че е било така – изрази съчувствие мистър Фробишър-Пим.

– Трябва да посетим мистър Бърдок – каза мировият съдия, надигайки се. – Не знам какво е искал и какво не е искал старият Бърдок с това свое зловредно завещание, но Хъбард, Мортимър и младият Ролинсън не са постъпили правилно. Ей богу, нямам представа дали кражбата на труп не се наказва от закона. Трябва да проверя. Но ми се струва, че се наказва. Ако трупа представлява някаква формална собственост, то тя принадлежи на семейството на починалия или на изпълнителите на завещанието. Както и да е, това е кошунство, да не говорим пък за скандала в енорията. Трябва да ви кажа, Хенкок, че ще се изложим в очите на сектантите. Това безспорно ви е ясно. Да, неприятна работа, затова колкото по-скоро се заемем с нея, толкова по-добре. Ще дойда заедно с вас за подкрепа и ще съобщим на Бърдокови. Ще ни придружите ли, Уимзи? Вие в крайна сметка се оказахте прав и смятам, че Бърдок ви дължи извинение.

– О, предпочитам да остана настрана. Не може да се каже, че ще бъда персона грата, нали? Хавиланд Бърдок ще понесе страшно голяма финансова загуба.

– Така е. Много неприятно. Е, може би сте прав. Хайде ние да тръгваме, господин викарий.

Уимзи и домакинята бяха прекарали около половин час в разговор за станалото, когато мистър Фробишър-Пим подаде внезапно глава и каза:

– Слушайте, Уимзи, ние всички отиваме при Мортимър. Бих искал да дойдете и вие, за да карате колата. Винаги освобождавам Мерию в неделя, а аз не обичам да шофирам през нощта, още повече в тази мъгла.

– Имате право – каза Уимзи. Той ее качи бързо горе и след няколко минути слезе, облечен в тежко, свободно падащо палто от лицева кожа и с пакет под мишница. Поздрави сдържано Бърдокови, зае шофьорското място и не след дълго вече се взираше внимателно в мъглата по пътя за Хериотинг.

Той се усмихна малко мрачно, когато стигнаха мястото под дърветата, където беше срещнал каретата-призрак. Минаха покрай портата, зад която бе изчезнало добре изпипаното привидение, и той не се лиши

от удоволствието да я посочи, за което беше възнаграден с изрѣмжаване от страна на Хавиланд. При добре познатото му разклонение той зави надясно към Фримптън и измина десетина километра, без да спира, докато предупредителният вик на мистър Фробишър-Пим го подкани да внимава за отклонението към дома на Мортимър.

Къщата на мистър Мортимър с просторните конюшни и стопански постройките се намираше на около три километра от главния път. В тъмното Уимзи не я виждаше добре, но забеляза, че всички прозорци на приземния етаж светеха и когато вратата се отвори при настоятелното позвъняване на мировия съдия, силен смях отвътре потвърди, че мистър Мортимър не приема много сериозно своето злодеяние.

– Мистър Мортимър вкъщи ли е? – попита мистър Фробишър-Пим и гласът му прозвуча като на човек, с когото шега не бива.

– Да, сър. Моля, заповядайте.

Те влязоха в голям старомоден салон, потънал в светлини, в който точно срещу вратата имаше тежък дъбов параван и това придаваше уют на стаята. Уимзи пристъпи от тъмното, примига и после видя едър, набит мъж с червендалесто лице, който се приближи с протегнати ръце, за да ги посрещне.

– Фробишър-Пим! Дявол да го вземе! Колко мило, че сте се сетили да наминете. Тук има ваши стари приятели. Охо! – С леко променен тон: – Бърдок! Виж ти ...

– Вървете по дяволите! – извика Хавиланд Бърдок, като избута разярено мировия съдия, който се опитваше да го удържи. – Вървете по дяволите, свиня такава! Я стига с тоя фарс! Какво сте направили с тялото?

– Тялото, а? – промърмори мистър Мортимър, като се отдръпна малко смутено.

– Да, тялото! Приятелчето ви Хъбард изплю камъчето. Няма смисъл да се отрича. Какво искате, по дяволите? Тялото е скрито тука някъде. Къде е? Дайте го!

Той заобиколи заплашително паравана и застана под лампата. Висок слаб мъж се надигна внезапно от едно кресло и застана пред него.

– Почакай, драги!

– Боже мой! – извика Хавиланд, дръпна се назад и настъпа крака на Уимзи. – Мартин!

– Ами да. Ето ме и мен. Черен гологан не се губи. Как си?

– Значи ти си в дъното на всичко това! – извика Хавиланд. – Трябваше да се сетя. Мръсно куче такава! Значи си мислиш, че си направил

много хубаво, като измъкна баща си от ковчега, за да го влачиш из страната като панаирджия. Това е позор! Това е възмутително! Това е отвратително! У тебе не е останала нито капка благоприличие. Сигурно няма и да се опиташ да отречеш?

– Ей, Бърдок! – възрази Мортимър.

– Затваряй си устата, да те вземат дяволите! – извика Хавиланд. – С теб ще се разправам по-късно. Слушай, Мартин. Нямам намерение да търпя повече такова срамно поведение. Ще ми предадеш тялото и ...

– Чакай малко, чакай – каза Мартин. Той стоеше леко усмихнат, с ръце в джобовете на смокинга си. – Нашият *eclaircissement*¹⁰, струва ми се, става твърде публичен. Кой са всичките тези хора? О, та това е викарият. Боя се, че ви дължа малко обяснение, господин викарий. И този господин ...

– Това е лорд Питър Уимзи – намеси се мистър Фробишър-Пим, – който откри вашия... може да ви е неприятно, Бърдок, но трябва да се съглася с брат ви, който го нарече срамен заговор. – Велики боже! – възкликна Мартин. – Слушай, Мортимър, не си знаел, че заставаш срещу лорд Питър Уимзи, нали? Нищо чудно, че тайната излезе наяве. Този човек има славата на втори Шерлок Холмс. Но както и да е, аз си дойдох, както изглежда, в решителния момент, така че нищо лошо не се е случило. Дайана, това е лорд Питър Уимзи. Моята съпруга – представи ги той един на друг.

Красива млада жена в тъмна вечерна рокля поздрави Уимзи със срамежлива усмивка и каза умолително на своя девер:

– Хавиланд, искаме да ти обясним ... Той не и обърна никакво внимание.

– Хайде, Мартин, играта свърши!

– Така смятам и аз, Хавиланд. Но защо вдигаш толкова много шум?

– Шум?! Това ми харесва! Изваждаш тялото на собствения си баща от ковчега...

– Не, не, Хавиланд. Не знаех нищо за това. Кълна се. Получих съобщение за смъртта му едва преди няколко дена. Бяхме излезли в пущинаците, снимахме филм в Пиренейте и си дойдох веднага щом успях да се измъкна. А тук Мортимър заедно с Ролинсъи и Хъбард са организирали сами цялото това представление. Не съм знаел нищичко до вчера сутринта, когато в Париж, в старата си квартира, намерих писмото му. Честно, Хавиланд, нямам нищо общо с това, което е станало. Защо да го

10. Обяснение (фр.). – Б. пр.

правя? Нямаше нужда.

– Какво искаш да кажеш?

– Ами това, че ако бях тука, щеше да е достатъчно само да се обадя, за да спра погребението. Да не говорим за неуважението и всичко останало. Всъщност когато Мортимър ми разказа, стана ми много неприятно, макар че оценявам добрината им и неприятностите, които са си създали заради мен. Струва ми се, че мистър Хенкок има най-голямо основание да негодува. Но Мортимър е внимавал, колкото е било възможно, наистина е внимавал, сър. Баща ни е положен в стария параклис на имението най-почтително и благоприлично, около него са подредени цветя и всичко е, както подобава. Ще видите, че няма причина за недоволство.

– Да, да – съгласи се Мортимър. – Не исках да проявя непочтителност, в никакъв случай. Елате да го видите.

– Това е ужасно – каза безпомощно викарият.

– Не разбирате ли, че в мое отсъствие е трябвало да сторят най-доброто, което е било по силите им? – попита Мартин. – Веднага щом мога, ще се погрижа да се построи подходяща гробница. Или може би кремация ще е най-подходящото в случая.

– Какво! – ахна Хавиланд. – Ти как си представяш, че ще оставя баща си да лежи непогребан само заради твоята отвратителна алчност?!

– А ти, мили мой, не си въобразявай, че ще позволя да го заровиш под земята просто за да можеш ти да заграбиш моята собственост.

– Аз съм изпълнител на завещанието му и заявявам, че той ще бъде погребан, независимо от това дали ти го желаеш, или не.

– И аз съм изпълнител и заявявам, че тая няма да я бъде. Съвсем благоприлично е да си остане над земята и ще остане.

– Изслушайте ме – извика викарият, раздразнен от тези ядосани млади мъже.

– Ще видим какво ще каже Греъм за теб – изкрещя Хавиланд.

– О, да, честният адвокат Греъм! – подсмихна се Мартин. – Той знаеше какво пише в завещанието, нали? Предполагам, че не го е споменал случайно пред теб, а?

– Не е – отвърна грубо Хавиланд. – Достатъчно добре знае какъв негодник си ти. Не ти стига, че ни направи за смях с тази твоя жалка, изнудваческа женитба...

– Мистър Бърдок, мистър Бърдок!

– Внимавай, Хавиланд!

– Дръжте се прилично!

– Престанете!

– ... ами трябваше да откраднеш и тялото на баща си, и моите пари, за да можете ти и твоята проклетата жена да продължите да си живеете живота в тая разгулна среда, с тия филмови артисти и хористки...

– Виж какво, Хавиланд, недей да споменаваш жена ми и моите приятели. Какво ще кажеш за твоите? Нали ми казаха, че Уини съвсем му е отпуснала края; ти си на границата на фалита, нали, от конни състезания, вечери и бог знае какво още. Нищо чудно, че искаш да отмъкнеш парите на брат си. Никога не съм имал високо мнение за теб, Хавиланд, но ей богу ...

– Един момент – мистър Фробишър-Пим най-сетне успя да се намеши, отчасти защото беше свикнал да се налага със служебния си авторитет и отчасти защото братята бяха останали без дъх от викане. – Един момент, Мартин. Ще те наричам така, защото те познавам много отдавна, а познавах и баща ти. Разбирам, че си разгневен от това, което каза Хавиланд. Думите му бяха непрости и съм убеден, че той ще осъзнае това, когато дойде на себе си. Но и ти трябва да разбереш, че той беше много възмутен и разстроен – както и всички ние – от тази неприятна, много неприятна работа. И не е честно да твърдиш, че Хавиланд се е опитал да „отмъкне“ каквото и да е. Той не знаеше за това зловредно завещание и естествено се погрижи погребението да бъде направено, както си му е редът. Трябва приятелски да се разберете, така както щяхте да го сторите, ако случайно не се бе намерило завещанието. Хайде, Мартин, и ти, Хавиланд, помислете си. Ех, момчета, тази сцена беше просто ужасна. Наистина не биваше да я допускате. Имотът с положителност може да се подели помежду ви без разпавии. Ужасно е, че тялото на един старец трябваше да се превърне в ябълката на раздора за собствените му синове, при това само заради парите.

– Съжалявам – каза Мартин. – Самозабравих се. Напълно сте прав, сър. Виж какво, Хавиланд, забрави това, което ти казах. Съгласен съм да вземеш половината пари.

– Половината пари?! Но всичките пари са мои. Съгласен бил да взема половината! Какво великодушие! Моите собствени пари!

– Не, драги. В момента те са мои. Баща ми, както ти е известно, още не е погребан. Нали е така, мистър Фробишър-Пим?

– Да, сега парите са по закон твои. Трябва да проумееш това, Хавиланд. Но брат ти предлага половината и ...

– Половината?! Проклет да съм, ако взема половината! Той се е опитал да ми ги измъкне с измама. Ще повикам полиция и ще го пратя в

затвора за обир на черква. Ще видите дали няма да го направя! Дайте ми телефона!

– Моля да ме извините – обади се Уимзи, – не искам да се меся повече в семейните ви истории, но наистина не ви съветвам да викате полиция.

– Вие не ме съветвате, а? Какво общо има това с вас, дявол да го вземе.

– Е – започна пренебрежително Уимзи, – ако тази работа със завещанието стигне до съда, навярно ще трябва да дам показания, защото аз го открих, нали така?

– Е, и какво от това?

– Ето какво. Могат да попитат от колко време се предполага, че завещанието е било там, където го намерих. Хавиланд сякаш преглътна нещо, което му пре-чеше да говори.

– Е, и какво от това, да ви вземат дяволите?

– Да. Та виждате ли, някак странно се получава, ако се позамислите. Искам да кажа, че покойният ви баща трябва да е скрил завещанието в библиотеката, преди да замине за чужбина. Преди колко време е било това? Три години? Пет години?

– Около четири.

– Така. И оттогава, благодарение на жената, която старателно полага грижи за къщата, влагата завладяла библиотеката. Не се палел огън в камината, прозорците се изпочупили и така нататък. Пагубно за книгите. За човек като мен – голяма беда. Тъй. Е, да допуснем, че те зададат в съда тези въпрос и вие заявите, че завещанието е стояло там на влагата четири години. Няма ли да им се стори малко странно, ако им кажа, че в края на лавицата има голямо мокро петно, което прилича на ухилено лице и че то съответствува на мокро петно като ухилено лице върху хубавата стара „Нюрнбергска хреника“, а върху завещанието, което е престоляло четири години между двете, няма никакво петно.

Мисис Хавиланд изкрещя внезапно.

– Хавиланд! Глупак такъв! Пълен глупак!

– Млъкни!

Хавиланд кресна ядосано на жена си и тя се отпусна в едно кресло, прикрила с ръка устата си.

– Благодаря ти, Уини – каза Мартин. – Не, Хавиланд, не си прави труда да обясняваш. Уини издаде номера. Значи си знаел, знаел си за завещанието и нарочно си го скрил и си оставил погребението да бъде извършено. Много съм ти задължен – почти толкова, колкото на

дискретния Грѐм. Измама, заблуда, как се нарича укриването на завещание? Мистър Фробишър-Пим сигурно ще знае.

– Боже мой, боже! – възкликна мировият съдия. – Сигурен ли сте във фактите, Уимзи?

– Абсолютно – отговори Уимзи и измъкна изпод мишницата си „Нюрнбергската хроника“. – Ето го петното, можете сами да го видите. Извинявайте, че заех ваша собственост, мистър Бърдок. Опасявах се, че мистър Хавиланд може да се замисли над това дребно несъответствие в тихите часове на безсъница и да реши да продаде „Хрониката“ или да я подари, или дори да реши, че тя изглежда по-добре без последните страници и подвързията. Позволете ми, мистър Мартин, да ви я върна – невредима. Може би ще ме извините, ако призная, че не съм във възторг от ролята си в тази мелодрама. Това показва човешката природа в недобра светлина, както би казал мистър Пексниф¹¹. Но не мога да се примиря с начина, по който бях подведен аз да измъкна книгата от лавицата и така да се явя в незначителната роля на незаинтересования свидетел – умникът, който намира завещанието. Може и да съм глупак, мистър Хавиланд Бърдок, но не и чак дотолкова. Лека нощ. Ще ви чакам в колата, докато се приготвите. Уимзи напусна стаята с достойнство. Скоро викарият и мистър Фробишър-Пим го последваха.

– Мортимър ще закара Хавиланд и жена му на гарата – каза мировият съдия. – Те се връщат в града незабавно. Можете да им изпратите багажа сутринта, Хенкок. Най-добре е ние да си тръгваме.

Уимзи включи стартера.

В това време някой изтича по стълбите и се приближи към него. Беше Мартин.

– Виджте какво – измърмори той. – Вие ми направихте голяма услуга – може би донякъде незаслужено. Сигурно мислите, че съм истинска свиня. Но аз ще се погрижа прилично за стареца и ще поделя всичко с Хавиланд. Тая негова съпруга, тя е ужасна жена. Накара го да затъне до уши в дългове. Разори търговията му. Ще гледам да уредя всичко. Разбирате ли? Не искам да ни мислите за толкова ужасни същества.

– Дадено – отговори Уимзи.

Той отпусна съединителя и се загуби в гъстата влажна мъгла.

КРАЙ

11. Герой на Дикенс от романа „Мартин Чъзлуит“. – Б. пр.

© 1928 Дороти Сейърс
© 1984 Владимира Накова-Трачева, превод от английски

Dorothy L. Sayers
The Undignified Drama of the Bone of Contention, 1928

Сканиране, разпознаване и редакция: MesserSchmidt, 2007

Публикация:

ПОД ОБЩАТА РЕДАКЦИЯ НА БОГОМИЛ РАЙНОВ

Художествено оформление ВЕСЕЛИН ПАВЛОВ

Преведоха от английски:

ВИОЛИНА ХАДЖИДЕМИРЕВА ВЛАДИМИРА НАКОВА-ТРАЧЕВА
ИРИНА ГЕОРГИЕВА СТОЙНА СТАМЕНОВА

Дороти Сейърс
ЛОРД ПИТЪР ПРАВИ ОГЛЕД НА ТРУПА
Редактор София Василева
Художник Бисер Дамянов
Худ. редактор Веселин Христов
Технически редактор Васко Вергилов
Коректори Донка Симеонова
Жанета Желязкова
Английска, I издание ЕКП 07/9536611511/5637–298–84
Издателски № 2231
Формат 70x100/32
Печатни коли 23
Издателски коли 14,90
Условно издателски коли 15,98
Дадена за набор на 10.IV.1984 г.
Излязла от печат на 20. VIII. 1984 г.
Издателство „Христо Г. Данов“ – Пловдив
Печатница „Димитър Благоев“ – София
Цена 1,84 лв.

Dorothy L. Sayers
LORD PETER VIEWS THE BODY
First published in Great Britain by Gollancz, 1928
Reissued 1970 First NEL paperback edition January 1971
New edition February 1977 This new edition December 1979
© Виолина Хаджидемирева, Владимира Накова-Трачева, Ирина Георгиева, Стойна
Стаменова, преводачи, 1984 г, с/о Jusautor, Sofia
4–820

Съдържание:
Ужасяващата история за човека с медните пръсти
Забавният епизод с въпросната буквичка
Потресаващата случка с изненадата в торбата
Принципната саморазправа заради една карта
Непристойната мелодрама за ябълката на раздора

Драматичното произшествие с тичащите стъпки
Опиянителното изпитание на добрия вкус
Образователното приключение с главата на дракона
Риболовната комедия за един откраднат стомах
Неразрешената загадка за човека, който нямаше лице
Смелият подвиг в пещерата на Али Баба

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/2749>]